

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR.12 111. ÅRGANG 18.11.25 - 20.01.26

NTNU-studentene utenfor Trondheim 24 | Her kan du lese til eksamen 34 | De beste albumene fra 2025 45

Sniker på bussen:

– Kan være billigere
å ta boten

Side 20

GRATIS

Les Under Dusken på nett!

www.underdusken.no

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Kjersti Eline Stuen
– Tlf: 909 78 838
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Eline Kielland
– Tlf: 993 23 727
avisnestleder@studentmediene.no

Aëla Kervarec
– Tlf: 459 67 359
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS
Guro Vestby
– Tlf: 954 43 687
ansvarligredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Eirik Guldvog Christophersen
– Tlf: 454 89 798
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Ask Haas Østereng
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Emma Linnéa Holm-Ross
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Anna Kongshaug
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Anette Rauan
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Emma Mathea Børsting Andersson
kulturredaktor@studentmediene.no

FOKUSREDAKTØR
Henrik Røren
fokusredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Emilia Sahara Andersen Brahim
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Annlaug Marie Evjenth Sørhaug
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISKSJEF
Hedda Vinje Sand
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Lara Haugland
illustrasjonssjef@studentmediene.no

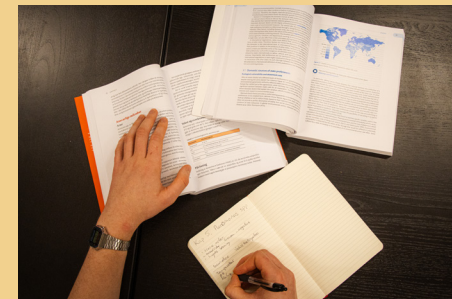
DESK
Elfrida Setra (sjef), Karianne Folkvord Furset,
Elin Miller Henriksen, Christina Xenaki,
Kristoffer Ramsøy Fredriksen, Benedikt
Erikstad Javorovic, Sina Leirvik, Cecilie
Bjørnsdøttir Raustein, Nora Lærkerød Alnes,
Andreas Dalhaug.

GRAFIKERE
Hedda Vinje Sand (1-11)
Heidi Lysgård Fagerheim (12-27)
Mia Langeland (28-41)
Nora Louise Weidemann Grimstad (42-58)

KORREKTUR
Karianne Folkvord Furset (sjef), Elin Miller
Henriksen

FORSIDE
Eugen Johnsen

I denne utgaven

PENSUM OG PENGEMANGEL

Studentene spinker og sparer for å ha råd til pensumbøker. Forfatterne, Akademika og forlagene er uenige om hvem som skal ha skylden for de høye prisene.

Side 12

FRIVILLIGE MED FYRVERKERI

Lær hvordan det smeller når studentene får fatt i eksplosiver.

Side 38

TILBAKEVENDENDE MUSIKERE

Rapgruppen Undergrunn er tilbake i Trondheim og snakker med oss om nattmat, Studentsamfundet og KI i musikk.

Side 42

[LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO](http://LES.MER.PÅ.UNDERDUSKEN.NO)

TIPS OSS!

tips@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studentersamfundet i Trondhjem, som står uten redaksjonelt ansvar.

Å rygge en snikker er en nydelig eufemisme

ANNONSERE?

salgssjef@studentmediene.no

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Under Dusken har fått app!

Få de siste og største hendelsene fra studentlivet på mobilen.

Last ned Trondheims største studentavis i AppStore og Google Play.

LEDER

Kjersti Eline Stuen

REDAKTØR I UNDER DUSKEN

Campussamlinga er dyr, unødvendig og dårlig planlagt

NTNU har en drøm om å samle alle campusene. For studentene blir det et mareritt.

Upersonlige, skyhøge blokker preger campussamlingsprosjektet, som etter planen skal stå ferdig i 2030. Selv om prosjektet har vært under utarbeiding lenge, er det først nå vi begynner å se det ta form. Framtidige NTNU-studenter skal stues inn på en enda trangere campus enn det vi har i dag.

Måla for prosjektet er ambisiøse, med tanker om lave klimaavtrykk, møteplasser for alle studenter og tverrfaglige samarbeid. Sånn progresjonen ser ut nå, virker det ikke realistisk.

Den nye campusen blir ikke noe mer miljøvennlig. Det bygges innafor dagens standarder, hvilket er et minimumskrav. Ambisjonene rundt bærekraft har blitt fjerna grunna dårlig økonomi.

Og det mest klimavennlige er jo faktisk å ikke bygge. Dragvoll er et vel fungerende universitetsbygg som blir stående tomt uten planer fra NTNU si side. I tillegg hadde det vært billigere å fikse opp Dragvoll.

Samlingsprosjektet kommer òg til å ha ei enorm innvirkning på transport og bolig for studentene. Allerede i dag er bussene stappa og boligmarkedet er fullt av sleipe utleiere. Dette kommer ikke til

å bli bedre når alle skal ta bussen til, og bo, på samme sted.

Et argument til fordel for samlinga er at flere vil kunne ta fag på tvers av institutt. Dette er fint i teorien, men for mange studieretninger er det plent irrelevant. Flere studier har lite fleksibilitet innen fagvalg.

Pengesummene som blir brukt på dette prosjektet er òg helt latterlige. De er så høge at man blir tallblind. Jeg er skeptisk til at dette er den beste bruken av de kronene.

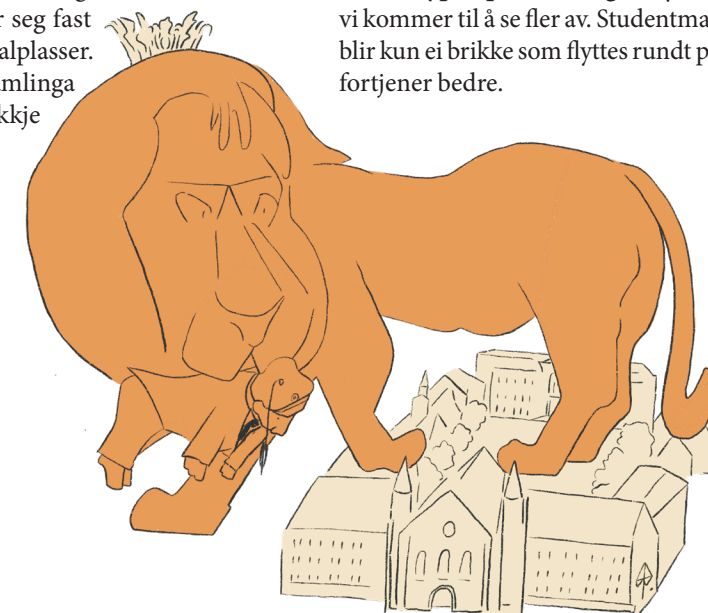
Jeg skulle ønske at NTNU prioriterte å løyse problema som allerede er til stede, som dårlig luftkvalitet, heiser som setter seg fast og få lesesalplasser. Campussamlinga kommer ikkje

til å løyse plassproblemet en gang – selv om vi skal få mange nye bygg – sidan flere studenter vil bli pressa inn på én campus.

I tillegg blir prosjektet dyrere og dyrere. Utgifter som går over budsjettet må komme ut av NTNU si egen lomme. Det kan fort gå ut over oss som bruker campus mest.

Å planlegge nye bygninger er sjølsagt en kabal, spesielt når mange aktører er involvert. Kunnskapsdepartementet, NTNU og Statsbygg har alle en finger med i spillet. Dette skaper en vanskelig situasjon, hvor studentene blir glømt.

Denne typen prioriteringer frykter jeg vi kommer til å se fler av. Studentmassen blir kun ei brikke som flyttes rundt på. Vi fortjener bedre.

ILLUSTRASJON: Thomas Vevle Bruknapp

Det er lov å ikke glede seg til julen

Julen er en tid for mye. Mange gleder seg nok, men slik er det ikke for alle.

For enkelte er julen tiden der du kommer hjem til en godt oppvarmet stue, et ordentlig rom og gode måltider. En flukt fra små kollektiv og det lave studentbudsjettet som vanligvis henger over deg som en mørk sky i studenttiden.

Det er en tid for å slappe av og ikke ha eksamener og frister gnagende i bakhodet. Det burde være en tid der du kan roe helt ned, tenke, fundere og tilbringe tid sammen med de som står deg nær. Men slik er det ikke for alle.

Det kan også være en tid man egentlig bare ser frem til at går over. En tid som kan innebære stress, økonomiske bekymringer og et anstrengt forhold til familien som ikke er så hyggelige som de egentlig burde være.

Om dette er realiteten, er det ekstra vondt å føle at andre ser på julen som et av årets høydepunkter. Det gjør det også vanskeligere å snakke om det dersom man opplever at det selv ikke er tilfellet.

Men det er akkurat dét vi burde, nemlig akseptere at den perfekte julefeiringen man ser i amerikanske filmer ikke er realiteten.

Julen kan være vanskelig, den kan være vond og den kan være ensom. Noen har kanskje en stor familie å komme hjem til, andre har kanskje ingen. Og flere har

noen man egentlig ikke vil tilbringe tid med, men som man allikevel blir tvunget til å være sammen med.

For noen betyr ikke julen varme og fellesskap, men frykt.

For mange er julen en tid preget av høyt alkoholforbruk. For altfor mange betyr julen også vold i nære relasjoner. Statistikk fra Riksrevisjonen anslår at mellom 75 000 og 150 000 mennesker i Norge hvert år blir utsatt for vold i nære relasjoner.

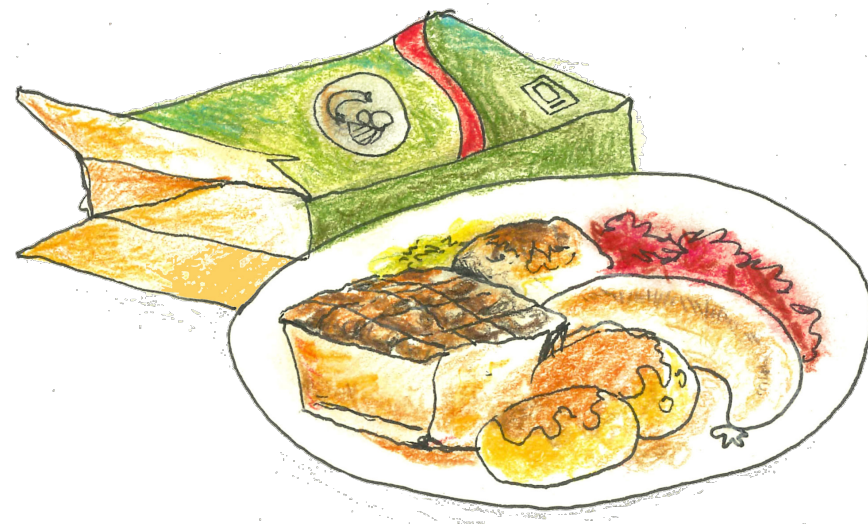
Dette er et tall som ikke kan ignoreres, spesielt i en høytid der spenningene kan nå sitt høydepunkt, og vi kanskje ikke

ser de skjulte lidelsene som skjer bak lukkede dører.

Julen skal være en tid der du føler deg trygg og ivaretatt, alltid. Så husk på dette når du snakker med dine medstudenter de siste gangene før jul. Ta deg tid til å spørre den ekstra gangen, og ikke glem dem rundt deg i julestriden.

Vær der for dem, og vær oppmerksom på at noen kan ha det tøft, selv om de ikke sier det høyt.

Så kjære student: Ta vare på dem rundt deg, og gi dem en ekstra klem. Det er lov å både glede seg og grue seg til jul. Det viktigste er at vi tar vare på hverandre.

ILLUSTRASJON: Anders Køhl

Fattigere studenter gir et fattigere samfunn

Regjeringens forslag til statsbudsjett gir studentene en økning på knappe 300 kroner i måneden. Det tvinger oss til å jobbe mer og studere mindre.

ILLUSTRASJON: Thomas Vevle Bruknap

Å være heltidsstudent i Norge har blitt et evig regnestykke som ikke går opp. Studenter går i snitt 5450 kroner i minus hver måned dersom de ikke jobber ved siden av studiene, ifølge utregninger vi i Norsk studentorganisasjon har gjort.

Økningen i studiestøtten regjeringen foreslår er på under 320 kroner. Det dekker hverken prisveksten i samfunnet eller gapet mellom studiestøtten og levekostnadene.

Man får ikke mye tid til å lese når deltidsjobben ikke lenger blir et valg, men en nødvendighet. Ifølge Studiebarometeret går tiden brukt på studier ned, mens timene vi putter inn i deltidsjobben går opp. Samtidig skriker både politikerne og næringslivet – ja, hele samfunnet – etter kompetanse.

Regnestykket går heller ikke opp for regjeringen. Selv om de, sammen med Senterpartiet og SV, sørget for en sårt tiltrengt økning av studiestøtten i forrige stortingsperiode, blir fortsatt studentene som starter eller skal fortsette studiene til høsten fattigere enn de som studerer i dag.

Skal man dekke det store kunnskapsbehovet samfunnet har og vil ha, må man gjøre det attraktivt å studere. Man må investere i kompetanse.

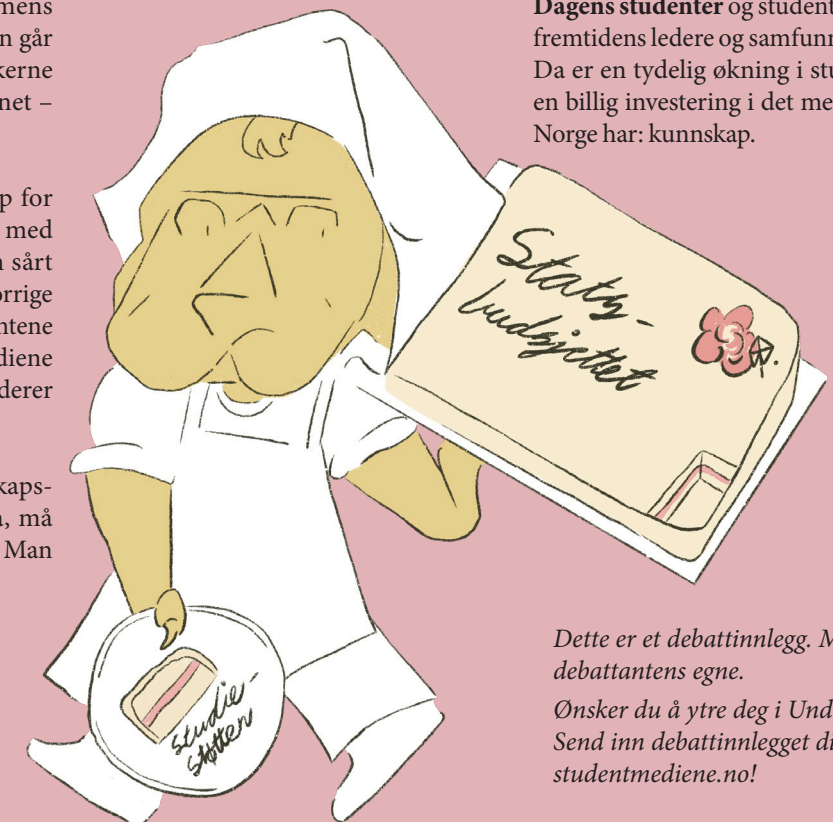
Når studenter bruker mindre tid på studier, går det selvsagt også ut over frivilligheten. Studentfrivilligheten i Trondheim har satt sitt utvetydige preg på byen. Hvem skal styre lysene i Storsalen, skjenke øl på Edgar og arrangere sosialkvelder når alle må på jobb?

Hva gjør en svekket studentøkonomi med kjernen i Trondheim, nemlig de studentfrivillige? Skal Trondheim og andre studiesteder fremdeles yre av liv, må man ha råd til å prioritere både studier og frivillig engasjement. Da må studiestøtten opp.

Løsningen vår er ikke radikal; den er nøktern. Norsk studentorganisasjon mener at studiestøtten må økes til minst 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G). Det er cirka 25 000 mer i året enn det regjeringen har tilgodesett oss.

Stortinget har sagt seg enig i at studiestøtten må knyttes til G. Da burde regjeringen ha levert. Men nå er det opp til Stortinget. Da trenger vi studenter at alle gode krefter i Arbeiderpartiet, Senterpartiet, SV, MDG og Rødt går sammen for en økt studiestøtte og en forutsigbar studentøkonomi for fremtiden.

Dagens studenter og studentfrivillige er fremtidens ledere og samfunnsutviklere. Da er en tydelig økning i studiestøtten en billig investering i det mest dyrebare Norge har: kunnskap.

Dette er et debattinnlegg. Meningene er debattantens egne.

Ønsker du å ytre deg i Under Dusken? Send inn debattinnlegget ditt til debatt@studentmediene.no!

Skulle slutte med pizza på møtene: – Det ville vært kritisk for studentfrivilligheten

I vår kom det restriksjoner for matserveringen på campus. Etter at linjeforeningene opponerte, utformes det nå nye regler – denne gangen sammen med studentfrivilligheten.

TEKST: Ronja Kanestrøm
ILLUSTRASJON: Hanna Bjørkhaug

Linjeforeninger benytter seg ofte av forelesningssalene på campus i forbindelse med større arrangementer som generalforsamlinger og bedriftspresentasjoner.

Som følge av kutt i renholdsbudsjettene, ville NTNU Eiendom fra mars i år innføre restriksjoner på mat- og drikkeservering i forelesningssalene.

Lektorstudent Stian Norrud Busch er ordstyrer for linjeforeningsforumet på Dragvoll. Han forteller at lokkemiddelet for deltakerne ofte er gratis pizza og brus.

– Det er litt fælt å si, men det er ganske viktig med pizza. Jeg skulle jo ønske at folk i hovedsak kom fordi de var skikkelig gira, men realistisk sett er nok ikke dette tilfellet.

Videre forteller han at flere av de mindre linjeforeningene hadde stått i risiko for å gå under som resultat av et slikt tiltak. Han mener at dette ville hatt

konsekvenser for Trondheims status som by med høy grad av studentfrivillighet.

– Det vil gjøre at Trondheim ikke ligger øverst på frivilligheten lenger. Linjeforeningene bærer ganske mye av det ansvaret. Det ville vært kritisk.

Busch fremhever også hvilken rolle linjeforeningene spiller for de som ikke finner sin plass i andre sosiale grupper.

– I linjeforeningene er det ikke samme konkurranse for å delta. De fanger ofte dem som faller utenfor på andre sosiale plan; det er derfor de er så viktige.

– Søker seg ikke til NTNU fordi de er så flinke til å undervise

Elin Sølberg er rådgiver i støttetjenesten i NTNU Eiendom og tidligere seksjonsleder i eiendomsdrift ved avdelingen. Hun understreker at tiltaket kom som

STUDENTFRIVILLIGHET: Ordstyrer i linjeforeningsforumet på Dragvoll, Stian Norrud Busch, mener at gratis pizza ofte er nøkkelen til studentfrivilligheten.
Foto: Hanna Mangen

et resultat av budsjettkuttet som kom på starten av 2025.

Videre forteller hun at konsekvensene av kuttet er at renholderne ikke alltid rekker å gjøre klar salene for undervisning på grunn av rot fra arrangementer kvelden før.

– Gjennomsnittsstudenten ønsker jo også å komme til et rent rom om morgenen, ikke til et som lukter fest.

En som setter problemet i sammenheng med NTNUs overordnede forhold til studentfrivilligheten, er Olav Kvåle Gissinger. Han er foreningsansvarlig i Velferdstinget og jobber med å følge opp studentfrivilligheten i Trondheim.

Gissinger mener at å ikke kunne bruke undervisningsarealer til matservering strider mot målet om å ha en aktiv campus og et aktivt campusliv.

– Det er pizza som trekker folk til arrangementer. Et slikt forbud kan drepe all form for rekruttering til studentfrivilligheten.

I likhet med Busch fremhever Gissinger studentfrivillighetens rolle i Trondheims studentmiljø og understreker hva han mener at trekker studenter til Trondheim fremfor andre studiebyer.

– Det er omtrent ingen som søker NTNU fordi de er så gode til å undervise. Man søker NTNU fordi det er status og på grunn av studentmiljøet, hevder han.

Fikk ikke med seg regelendringen

NTNUs formelle kommunikasjonskanal er Innsida. Det er her meldinger og nyheter – både for instituttene og fakultetene og felles nyheter for hele universitetet – publiseres. Samtidig finner man her direkte lenker til de andre systemene NTNU bruker, som for å booke rom og timeplanstjenesten.

Det var også på Innsida at NTNU Eiendoms forslag om sparetiltak ble

STUDENTMILJØ: Foreningsansvarlig i Velferdstinget, Olav Kvåle Gissinger, mener at å begrense mat- og drikkeservering i undervisningsareal vil være truende for studentfrivilligheten.
Foto: Thale Bjerke Bærland

BUDSJETTKUTT: Rådgiver for støttetjenesten ved NTNU Eiendom, Elin Sølberg, forklarer at forslaget om matbegrensningen kom som følge av budsjettkutt og manglende renholdskapasitet.
Foto: Thor Nielsen

publisert. Busch kan fortelle at forslaget kom uventet på linjeforeningene.

– Selv om det var tilgjengelig for alle, var det omtrent ingen som så det. Innsida som nyhetsplattform når rett og slett ikke studentene.

Rådgiver Sølberg erkjenner utfordringen med at Innsida ikke når ut til studentene. På grunn av dette ønsker de å avtale faste møtepunkter hvor noe av kommunikasjonen rundt forslaget kan foregå, for at informasjonen kan nå studentene raskere.

– Vi hadde jo sagt fra, men vi vet ikke hvor det er best å informere studentene. Via faste møtepunkt kan også studentene videreformidle seg imellom.

Samlet studentfrivilligheten

Yrja Smistad Kibsgaard satte i gang oppropet som fikk NTNU eiendom til å snu og ta et steg tilbake. I tillegg til å være på sitt fjerde år på digital transformasjon, er hun leder for linjeforeningsforumet på Gløshaugen.

Hun forteller hva konsekvensene en slik begrensning ville hatt for forholdet mellom universitetet og studentene.

– Det hadde begrenset studentfrivilligheten såpass mye at det hadde gått negativt ut over vårt forhold til universitetet og hvordan vi kan drive for å gjøre det best mulig i hverdagen og på fritiden til studentene.

Hun opplevde at det var uklart hvem man skulle kontakte for å få til et møte, og hvordan man skulle gjøre det. Fra Studenttinget fikk de vite at NTNU Eiendom ville sette av et visst antall rom per campus som linjeforeningene kunne dele på til arrangementer med mat og drikke.

– Det var da det ble utløst sterke reaksjoner fra vår side, og vi bestemte oss for å kjøre i gang et opprop, forteller Kibsgaard.

Under prosessen med oppropet samlet Kibsgaard raskt bred støtte fra studentfrivilligheten i Trondheim.

– Jeg kontaktet alle, fra de tekniske organisasjonene på Gruva til korene på Samfundet.

Oppropet ble sendt inn til NTNU Eiendom, som viste forståelse og ønsket

ENGASJERT: Som leder for linjeforeningsforumet på Gløshaugen samlet Yrja Elvira Kibsgaard studentene bak oppropet.
Foto: Kristian Storehaug

å jobbe sammen med studentene for å komme frem til en god løsning.

– Det ble laget en arbeidsgruppe med representanter fra begge partene. På møtene skal vi utarbeide nye regler for hvordan det skal være, sånn at vi kan ha full aktivitet samtidig som at alt er i orden til forelesninger.

God stemning

Arbeidsgruppen består av fem representanter fra studentsiden og fem fra NTNU Eiendom. Kibsgaard og Busch er blant representantene for studentene.

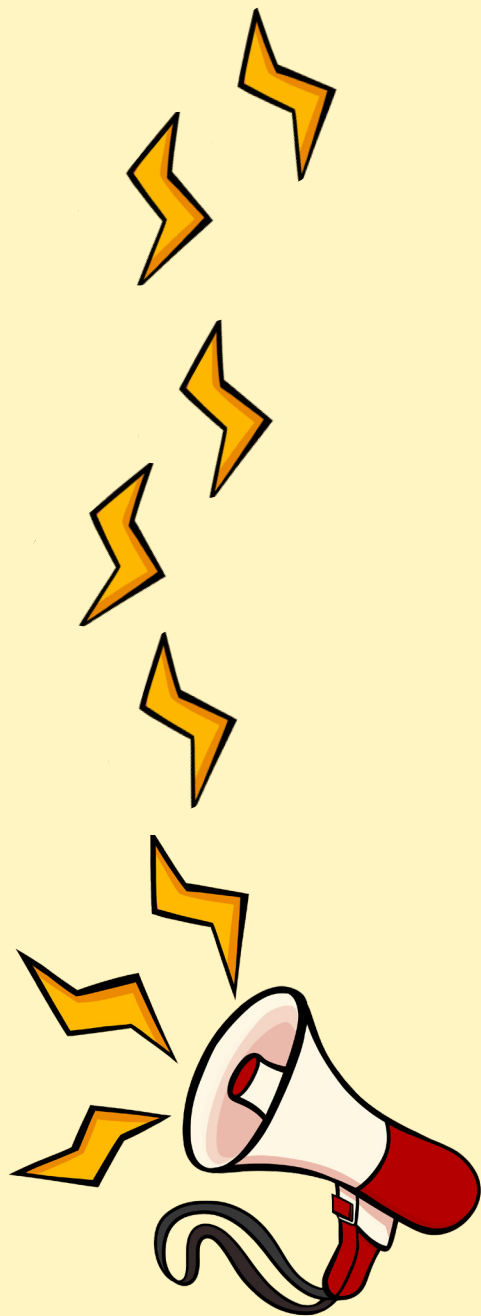
I november er arbeidsgruppen i ferd med å ferdigstille et beslutningsnotat. Det skal beskrive nye regler og krav om rydding etter at undervisningsarealer blir brukt.

Blant forslagene i det nye notatet er blant annet at det skal være en egen ryddeansvarlig på arrangementene, samt at arrangører skal ha bedre tilgang på vaskeutstyr ved behov.

Videre vil gruppen møtes en gang hvert semester for å dele erfaringer og gi innspill til videre arbeid.

Både Sølberg og Kibsgaard forteller at det er god stemning i arbeidsgruppen og at det har vært en nyttig læringsprosess for begge parter. Sølberg roser pågangsmotet til studentene.

– Vi ansatte får betalt for å være der, men studentene møter opp og bruker fritiden sin. Det er veldig bra. **UD**

Kommentar:

Digital gaveskikk endrer folkeskikk

Fra å sirkle ut juleønsker i lekeblader til å legge inn lenker i en app: Gavegivningens utvikling bekymrer meg.

ILLUSTRASJON: Pernille Leine Nilsen

Jeg satt og la inn lenker på en digital ønskeliste på telefonen, etter forespørsel, og kjente passiv-aggressivitet renne gjennom fingrene mine. Jeg hater ikke slike digitale ønskelister, men jeg savner tiden da gaver handlet mer om omtanke enn praktisk effektivitet.

En gang fikk jeg en opptrekkbar metall-marihøne i gave av faren min. Ikke hadde jeg ønsket meg den, ikke lekte jeg med leker og ikke skjønnte jeg poenget med at jeg fikk den.

Faren min så derimot verdien i hvordan den var laget, han likte den og tenkte på meg da han så den. Han tenkte jeg kom til å sette pris på den, og det gjør jeg i ettertid også.

Dette er en av de gavene jeg husker best nå. Et minne, litt ubrukkelig, men fortsatt en fin gjenstand som minner meg om faren min fra bokhyllen den fikk et hjem i.

Jeg besøkte andre sine digitale ønskelister og kjente at jeg ble litt lei meg. Hvis jeg lager en liste med direkte lenker til akkurat det jeg vil ha, mister gaven det menneskelige. Samspillet mekaniseres og føles mer dehumanisert.

Burde ikke poenget med gaver være at de er hakket mer enn bare en transaksjon via lenker på nettet? Det skaper også et press rundt noe som burde vært preget av glede. Fokuset blir på hva som er en

korrekt gave på detaljnivå, heller enn på den personlige omtanken.

Kanskje det er vanene mine som er utdaterte. Jeg noterer meg informasjon mens jeg snakker med venner og familie. Hva de liker, trenger eller gjerne skulle hatt. Det er kanskje en gammeldags måte å se på det å gi gaver som ikke hører til i dagens samfunn?

Samtidig kjenner jeg på tidspress og orket det har blitt å navigere julegave-handling i et overveldende marked. Bekymringene handler om å finne den perfekte gaven og det grunnleggende ønsket om å gi en gave som er til glede, og ikke til bry.

Man kunne trodd at digitale ønskelister med direkte lenker var en gledelig løsning, noe som fjernet alle mine bekymringer for gaver, både når det gjelder å gi og få. Det gjorde det ikke. Tvert imot kuttet det gleden jeg hadde av å tenke på hva jeg skulle gi, og av å ønske meg noe. Spenningen rundt hva jeg kommer til å få forsvinner også.

Når julegaver først er en stor greie vi begynner å stresse over allerede når julebrusen kommer i butikkene i oktober, burde de også ha en større sentimental verdi enn et klikk på en lenke – begge veier.

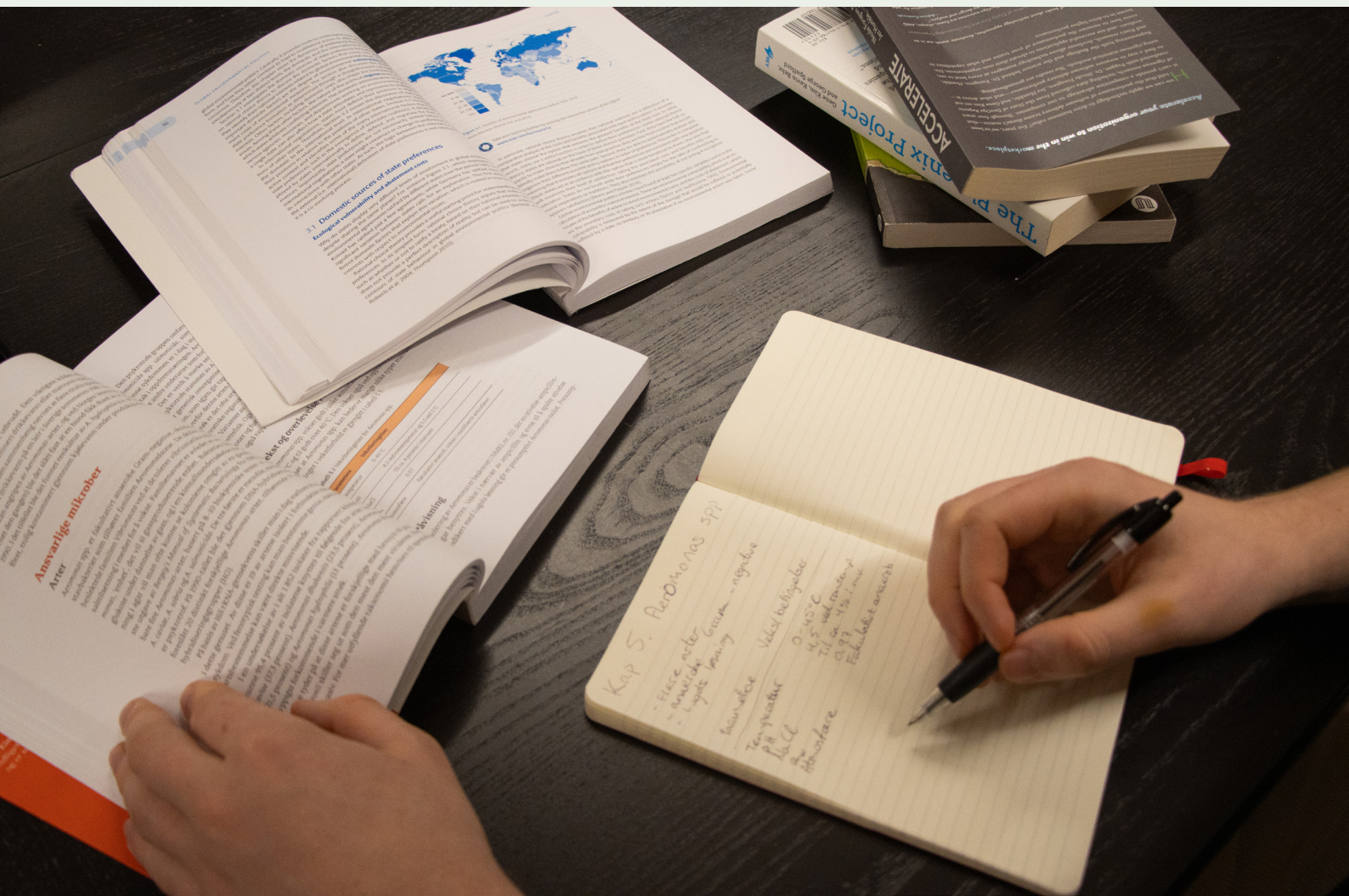
Dette er en kommentar fra en av Under Duskens journalister.

Pensumbøker er dyre: – Eg er redd for at ingen tener noko på det

Mange studentar opplever at det er for dyrt å kjøpa pensumbøker for fleire tusen kroner, samtidig som studiestytta er låg. Men korkje forlaga, bokseljarane eller førelesarane seier at dei tener særleg mykje på bøkene.

TEKST: Jakob Selfors og Hanna Svindland | FOTO: Annlaug Marie Evjenth Sørhaug | ILLUSTRASJON: Lara Haugland

DYRT: Sosialantropologistudent Hanna Torvund meiner det framleis er trongt økonomisk å kjøpa pensumbøker, sjølv med to deltidsjobbar. Foto: Privat

FAGLEG MOTIVERT: Professor Gunnar Fermann fortel at motivasjonen hans til å ha skrive ei pensumbok ikkje kjem frå pengar, men frå eit ynske om betre fagleg kvalitet. Foto: NTNU

LÅG TIMEBETALING: Professor Torbjørn Knutsen fortel at han tener lite på å skrive fagbøker samanlikna med timane han har lagt ned i arbeidet. Foto: Privat

Hanna Torvund går siste året på ein bachelor i sosialantropologi på NTNU. Ho meiner at prisen på pensumbøker er for høg.

– Eg har to deltidsjobbar og føler framleis at alt eg har råd til er husleige og middag. Eg har kanskje råd til å gå ut på byen éin til to gongar i månaden. Då vert det kjipt å i tillegg skulle betale mykje for pensumbøker.

Gjer det for å verta ein betre førelesar

Ein førelesar som har skrive si eiga pensumbok, er professor Gunnar Fermann ved institutt for sosiologi og statsvitskap. Han seier at motivasjonen hans for å skriva pensum var fagleg.

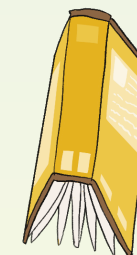
– Om ein førelesar er lat, kan han setja ei engelsk pensumbok på leselista og tilpassa førelesingane etter det, seier Fermann

Fermann har skrive den fyrste norske pensumboka om utarikspolitikk og utarikspolitisk analyse. Han meiner at norske fagbøker er eit viktig tiltak for å gjera faget tilgjengeleg.

– Studentane kjem frå vidaregåande og trur at dei kan lesa engelsk. Men når dei les ei engelsk pensumbok, viser det seg at dei eigenleg ikkje kan det. Med ei norsk bok blir språkkrava lågare, og det blir meir plass til fag, sier Fermann.

Fermann har sjølv lært mykje av å skriva ei eiga pensumbok. Han meiner at han har teke med seg erfaringar frå ei årrekke med førelesingar.

– Eg gjer det for å verta ein betre førelesar, fortel Fermann.

– Eg tener lomme pengar

Når det kjem til spørsmålet kring økonomi, fortel Fermann at førelesarar ikkje tener særleg mykje.

– Eg tener lomme pengar, kanskje sju–åtte tusen kroner i året, seier Fermann.

Fermann meiner heller det er forlaga og bokhandlarane som vinn på at pensumbøkene er dyre.

– Hvis dykk undersøker forlaga og verdikjeda, så ser dykk truleg kor mykje det er me sit igjen med, oppfordrar Fermann.

Fermann påpeikar at problemet er at studiestytta er for låg. Til slutt spøker han om at boka hans kan ha hjulpet nokre studentar med dette:

— Eg skreiv boka med nokre studentar, så dei får nok litt lomme pengar òg, seier Fermann.

Særs låg timebetaling

Torbjørn Knutsen er professor emeritus ved institutt for sosiologi og statsvitskap på NTNU. Han gjer det klart at forfattarar tener lite på fagbøkene sine. Likevel veit han ikkje om det er forlaget eller bokforhandlarane som stikk av med mesteparten av profitten.

– Eg trur at forfattarane får i underkant av ti prosent, medan bokforhandlarar tek rundt femti prosent og til slutt får forlaget rundt førti prosent. Samstundes må forlaget dekkja utgiftene ved trykking, gjettar Knutsen.

I tillegg fortel Knutsen at forlaga gjerne vil ha fagbøker inn på pensumlister.

FØRELESNINGAR OG FAGSPRÅK: Professor Aksel Tjora skriv fagbøker både for at faglitteraturen skal spegla førelesingar på ein god måte og for å bevare det norske fagspråket. Foto: Eric Fagerheim

– Forlag er ofte ivrige etter å få det du har skrive inn på pensum, seier Knutsen.

Knutsen meiner at hovudgrunnen til å ha si eiga bok på pensum er at han da har god kontroll på argumenta den inneheld. Det er ein kontroll som er vanskelegare å oppnå med ei fagbok skrive av ein annan forfattar.

– Dette kan me; me kjenner argumenta inn og ut, fortel Knutsen.

Vidare utdjuar han at det gjev førelesingane meir fagleg tyngd når ein nyttar si eiga bok.

– Det er da lettare å førelesa utan notat og svare på spørsmål frå salen, seier Knutsen.

Knutsen seier at han dessutan ynskjer å putta si eiga bok på pensum slik at studentane får møte akademikaren og dermed forstå at akademikarane som står bak bøkene er heilt vanlege menneske.

– Eg tykkjer at studentar kritiserer akademikarar altfor lite, seier han.

Fagbøker som er skreddarsydde til pensum

Professor i sosiologi Aksel Tjora har lang erfaring som foreleser og merka dei fyrste åra at det var vanskeleg å finna faglitteratur som passar undervisingslaupet og studentane sine nivå.

Tjora har nå skrive 31 fagbøker, blant desse vert både Kvalitative forskningsmetoder i praksis og Vår sosiale virkelighet nytta til undervisning. Tjora fortel at hovudmotivasjonen for fleire av bøkene har vore å lage noko som han kan nytte i faga sine.

– Metode-boka laga eg til eit emne om samfunns- vitskapleg forskingsmetode, mendan Vår sosiale virkelighet laga eg spesielt til eit emne med same namn, seier Tjora.

Tjora uttrykkjer òg at språkpolitikk er ein motivasjon for å skriva fagbøker. Han meiner at

ANSVAR: Administrande direktør i Akademika, Sylvi Steine, fortel at ho føler på eit samfunns- oppdrag for å levera alt studentane trengjer. Foto: Universitetsforlaget

det er viktig for studentane å kunne nytta norsk fagspråk sidan dei utdannar seg i Noreg og seinare òg skal jobba her.

– Det er inga sjølvfylgje at me har eit norsk fagspråk. For meg er det kjempeviktig å skrive norsk og å ha eit norsk fagspråk, utdjuar Tjora.

Prøver å halda prisane låge

På fleire campusar i Trondheim er det Akademika som sel pensumbøker til studentane. Admini- strerande direktør i Akademika, Sylvi Steine, fortel at Akademika veit kva studentane meiner om prisane deira.

– Dette er ikkje ei ukjend problemstilling. Eg trur at alle studentar alltid har meint at pensum er dyrt, fortel Steine.

Steine fortel at ho òg er kjend med at kjøpekrafta til studentane er vorte trongare og at levекåra har vorte tøffare.

Ifylgje Steine er det forlaga som festar prisane på pensumbøkene. Prisane har stige i same takt som aukinga i kostnadane til forlaga, men det byrjar å nå eit brestepunkt.

– Nokre av bøkene har forlaga byrja å setja ned i pris, fordi dei ser at studentane ikkje tek seg råd til å kjøpa bøkene fordi dei ikkje har pengar, seier Steine.

Steine fortel at marknaden for norske fagbøker, særleg i fagfelt med færre studentar, er veldig liten.

– Lønsemda i dette systemet er låg i alle led. Akademika slit økonomisk. På mange utgjeingar er eg stygt redd for at ingen sit igjen med noka særleg fortenest, seier Steine.

NTNU betalar for husleiga til Akademika.

– Derfor kjenner me på eit samfunnsoppdrag ovafor studentane for å levera alt dei treng, seier Steine.

ANERKJENNER ØKONOMIEN: Forlagssjef i Universitetsforlaget, Heidi Norland, fortel at studentane har fått lågare kjøpekraft dei siste åra. Foto: Privat

Steine forklårar at Akademika jobbar iherdug med å halda prisane for studentane så låge som mogeleg. Kvart år, når Akademika får pensum- listene, ringjer dei rundt til tallause forlag, for å få den lågaste prisen på pensumbøkene.

– Dette gjer me frå tittel til tittel. Det følast difor litt fortvilande når studentane likevel trur at det er me som sit igjen med mykje pengar i lommene, seier Steine.

Veldig for å ofre fire pils for å kjøpa ei pensumbok

Forlagssjef i Universitetsforlaget, Heidi Norland, seier ho har forståing for at studentane har fått lågare kjøpakraft dei siste åra.

– Eg skulle ynskja at me tok oss råd til ein studiefinansiering som gjer at studentane kan dekkja dei tre viktigaste behova: å eta, å bu og å kjøpa den faglitteraturen dei treng, seier Norland.

Ifølge Norland kjenner forlaga på at studentane ikkje tek seg råd til å kjøpa pensumbøker.

– Studentane må bu, dei må eta – og så kan dei lesa. Å ofra fire pils for å kjøpa ei pensumbok er eg veldig for, men eg forstår at det ikkje er den avveginga studentane står i, seier Norland.

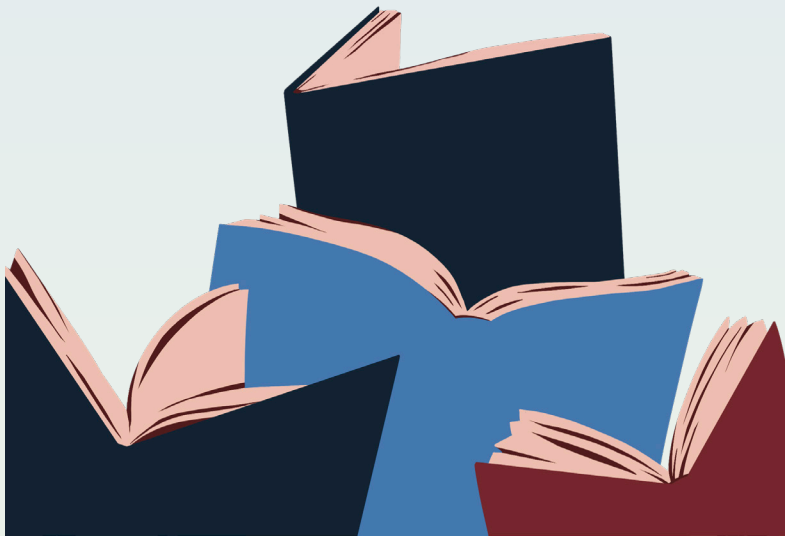
Norland fortel at forlaga ikkje har fylgt generell prisindeks når prisane på pensumbøker er vorte justert dei siste åra, i motsetnad til andre varer.

– Matprisane har hatt ei enorm stiging, og me veit at dei store aktørane i den bransjen tener på det. Sånn er det ikkje i faglitteraturen, fortel Norland.

Norland fortel at dei akademiske forlaga har stått i ein krevjande situasjon i dei siste åra.

– Prisane på trykk, innbinding, frakt og likna- nde har auka med tretti til femti prosent på fem- seks år, seier Norland.

Ifylgje Norland er det ingen som tener stort på at pensumbøker er dyre. **UD**

Samarbeid med Kongsberg-gruppen: Et spørsmål om penger eller politikk

Linjeforeningene diskuterer etiske forhold ved samarbeid med bedrifter involvert i virksomheter som våpen og krigføring.

TEKST og FOTO: Lise Strand | ILLUSTRASJON: Anders Køhl

HVOR KOMMER PENGENE FRA?: Student Jenna Gabrielsen mener at samarbeidet Omega har med Kongsberg gruppen er problematisk, og tok opp dette på linjeforeningens generalforsamling.

Linjeforeninger og tekniske organisasjoner er økonomisk avhengige av samarbeidsavtaler med bedrifter. Store summer tjenes på bedriftspresentasjoner, logomerking og annen profilering.

En synlig aktør på Gløshaugen er Kongsberg-gruppen, et selskap som blant annet produserer våpen. Dette gjør at de ofte blir tatt opp i diskusjonen om etiske og politiske hensyn ved bedriftssamarbeid.

Flere studenter har derfor foreslått for linjeforeningene sine å avslutte samarbeidet.

En viktig samtale

Under Omegas generalforsamling tidligere i høst satte Jenna Gabrielsen samarbeidet med Kongsberg-gruppen på dagsordenen. Omega er linjeforeningen for kybernetikk og robotikk samt elektronisk systemdesign og innovasjon.

– Det har aldri vært diskutert som en offisiell sak i Omega før nå, sier Gabrielsen.

Etter å ha observert flere debatter og demonstrasjoner mot Kongsberg-gruppen, følte Gabrielsen at det var på tide å adressere forholdet Omega har til dem.

– De har en avtale som gir Kongsberg-gruppen to bedriftspresentasjoner, et arrangement, innlegg på sosiale medier og logo på t-skjortene til fadderne og nettsiden til Omega. De betaler rett og slett for å vise ansikt gjennom linjeforeningen, forklarer Gabrielsen.

Av Omegas årlige budsjett på om lag 900 000 kroner, står Kongsberg-gruppen for et bidrag på 100 000 kroner.

– Kongsberg-gruppen tjener penger på våpenhandel. Dette er våpen som havner i Israel. En del av overskuddet selskapet får, gis til Omega. Jeg synes det er problematisk å ta imot disse pengene når man vet hvor de kommer fra, forteller Gabrielsen.

Hun mener at Omega gir Kongsberg-gruppen en plattform og at de blir løftet frem som en av de mest attraktive arbeidsplassene man kan ha.

– Det er jo det de betaler for. For eksempel er opplegget på den tredje dagen i fadderuken et bedriftsarrangement med Kongsberg og én annen bedrift, forklarer hun.

Det er denne eksponeringen Gabrielsen stusser ved.

– Før man har rukket å gå i en eneste forelesning, har Kongsberg-gruppen fått etablert seg som et karrieremål for nye studenter. Jeg synes ikke at det er forsvarlig med tanke på deres rolle i våpenhandel i dag.

Gabrielsen forteller at det er lukrativt å jobbe for Kongsberg-gruppen, og at mange av Omegas medlemmer ser dit for en fremtidig karriere. Selv om andre bedrifter presenteres i løpet av studiene, mener hun Kongsberg-gruppen virker å være favoritten.

– Klart, det er mange andre bedriftspresentasjoner og steder å søke jobb. Men jeg tror at bare det å se logoen deres på mange av de frivillige vervene viser hvor kult det er å jobbe for dem. De er alltid i sidesynet, og Kongsberg sniker seg inn i underbevisstheten vår, sier Gabrielsen.

FREMTIDIG JOBB: Leder for Omega, Matilde Welle-Gleditsch, mener at Kongsberg gruppen er attraktiv for kommende sivilingeniører.

Hun mener at det er én ting hvordan Kongsberg-gruppen påvirker studenters fremtidsvalg, men det er en annen ting hva samarbeidet signaliserer utad.

– Profileringen av Kongsberg-gruppen viser at Omega støtter det de gjør og at vi stiller oss bak dem. Men den støtten er ikke representativ for alle Omegas medlemmer. Det er ikke noe den enkelte kan velge bort, som logoen på t-skjortene til fadderne.

Det er samarbeidsavtalen Kongsberg-gruppen har med Omega i dag Gabrielsen mener er problematisk, og det er dette hun tok opp på generalforsamlingen.

– De må gjerne fortsette å ha bedriftspresentasjoner. Da kan den enkelte velge om de vil delta, sier hun.

Hun tenker ikke at dette betyr at forholdet trenger å ta fullstendig slutt, og heller ikke all økonomisk støtte.

– Det ville vært en mellomting mellom å avskrive dem helt og å ha det samarbeidet vi har i dag.

Dyrker fellesskap, ikke politikk

Avgjørelser om bedriftssamarbeid tas ikke utelukkende av hovedstyret i Omega, men gjennom dialog mellom hovedstyret og bedriftsundergruppen i linjeforeningen. Her vurderes det hvorvidt en bedrift er relevant for deres studenter.

Leder for Omega, Matilde Welle-Gleditsch, forteller hvordan generalforsamlingen gikk for seg:

– Samarbeidsavtalen med Kongsberg-gruppen ble fremmet som en diskusjonssak med en prøve-

votering på slutten. Det betyr at det ikke ble stemt over et vedtak, men det åpnet opp for en debatt om saken.

Welle-Gleditsch forteller at hovedstyrets oppgave er å skape et miljø der viktige saker kan tas opp og alle stemmer blir hørt.

– Vi opplevde debatten som saklig og nyttig. Folk var veldig engasjerte på begge sider.

Medlemmene skal ha muligheten til å fremme viktige saker, forteller Welle-Gleditsch. Det som tas opp på generalforsamlingen ligger til grunn for hvordan hovedstyret leder linjeforeningen. Det er derfor åpenhet er så viktig.

– Siden diskusjonen belyste begge sider så godt, tar vi dette med oss videre, sier hun.

Welle-Gleditsch påpeker at generalforsamlingen er det høyeste organet i Omega. Det som bestemmes der er gjeldende for hvordan linjeforeningen skal styres.

Lederen er også uenig i at bedriftens rolle i Omega er annerledes enn andre bedrifters rolle i linjeforeningen.

– Vi har to samarbeidspartnere, Kongsberg-gruppen og Capgemini. Disse har like rammer for samarbeidet og fyller tilsvarende roller i linjeforeningen. I tillegg har vi én hovedsamarbeidspartner, Nordic Semiconductor, som har en noe mer omfattende rolle.

Hun mener bedriften er attraktiv for de kommende sivilingeniørene.

– Kongsberg-gruppen er en utrolig relevant bedrift for oss. De ansetter en betydelig andel av

våre medlemmer. De er en kobling til arbeidslivet for mange, sier hun.

Lederen poengterer at Omega først og fremst er viktig for det sosiale samværet blant studentene.

– Linjeforeningen skal være en sosial arena; det er dette som er statuttfestet. Poenget er å dyrke fellesskap, og vi skal ikke være politiske. Det betyr absolutt ikke at man ikke skal ta opp politiske forhold, men generelt sett er ikke Omega politisk, forklarer Welle-Gleditsch.

Studenter må vise hva de står for

Ida Forsmo, som studerer industriell økonomi og teknologiledelse, har også tatt opp bedriftssamarbeid på linjeforeningen Janus sin generalforsamling.

Her ble også forslaget stemt over. Hun forklarer grunnlaget for forslaget i etterkant av møtet:

– Studietiden kan være hektisk og stressende, men det er viktig å sette av tid til å diskutere etiske problemstillinger, vektlegger Forsmo.

Uavhengig av utfallet er det viktig for Forsmo å løfte frem diskusjonen.

– Kongsberg-gruppen er en fremtidig arbeidsgiver for mange studenter ved NTNU, men vi må være bevisste den unike muligheten vi har til å påvirke vårt fremtidige arbeidsmarked og vise hva vi står for.

Saken har vist seg å engasjere studentene tilknyttet Janus også.

– Det er god takhøyde i debatten, og alle har respekt for at vi har ulike meninger. Det er viktig. Så

TAR OPP DISKUSJONEN: Indøk-student Ida Forsmo sier at selv om studietiden er hektisk, bør etiske problemstillinger tas opp. Foto: Hans Einar Tuhus Fuglum

er det opp til studentdemokratiet å avgjøre utfallet, sier Forsmo.

Både generalforsamlingen til Omega og Janus tok opp Kongsberg-gruppen som samarbeidspartner til prøvevotering. I begge tilfeller ble det stemt frem at samarbeidet skulle fortsette. **UD**

I en e-post til Under Dusken skriver hovedstyret til Janus at de ikke kommenterer samarbeidene de har i linjeforeningen.

Under Dusken har forsøkt å komme i kontakt med flere linjeforeninger og organisasjoner som tilbyr tekniske verv som får støtte fra Kongsberg-gruppen og Nammo.

Revolve NTNU har Kongsberg-gruppen som hovedsponsor. De svarer at de ikke har noe interessant å bidra med til saken.

Propulse NTNU har Nammo som en av de viktigste partnerne sine. De har svart at de er en partipolitisk uavhengig og trosnøytral ideell organisasjon som gjør kontinuerlige etiske vurderinger knyttet til hvem de samarbeider med.

Studenter sniker seg fra A til B: 25 millioner tapt hvert år

Ifølge ATB har færre sneket på bussen i år, og utviklingen beveger seg i riktig retning. Til tross for dette, er studenter fortsatt kritiske til busstilbudet.

TEKST: Edi Dumitru Galane | FOTO: Fredrik Robsahm Kjølborg | ILLUSTRASJON: Eugen Johnsen

TAKTISK: Student Håkon snek i flere år fordi han mener det er lønnsomt.

Håkon er student i Trondheim, og har tatt buss uten billett i over tre år.

– Jeg tar bussen mindre enn før, så nå kjøper jeg enkeltbilletter i ny og ne. Men jeg har sneket i kanskje tre år tidligere.

Han peker på økonomi som den viktigste årsaken til at folk sniker.

– Det er sykt dyrt, nesten dobbelt så dyrt som andre steder i landet. Jeg har vært her i noen år og opplevd at det på lang sikt lønner seg å snike.

Fordi man kan bli bøtelagt for å snike på bussen, har Under Dusken valgt å delvis anonymisere Håkon.

Udramatisk, men kleint

Når Håkon blir stoppet i billettkontroll, sier han at situasjonen som regel er udramatisk, selv om det føles ubehagelig.

– Jeg er blitt tatt tre ganger. Det er litt kleint, men det har gått fint. Jeg har ikke billett, så da tar jeg boten. Å løpe vekk hadde vært enda kleinere.

Han forteller at den ene gangen han ble tatt, var det av en sivilveker.

– Jeg har opplevd sivilkontroll. Jeg satt på bussen og en fyr viste meg identifikasjon, og så spurte han om billett.

Håkon forteller at mange rundt ham gjør de samme hverdagsvurderingene før de tar bussen.

– Jeg kjenner mange som sniker, og det handler om økonomi. En billigere studentbillett kunne ha løst mye. Det er rart at det ikke finnes i en by med så mange studenter, sier han.

Håkon er nemlig ikke den eneste. På Facebook kan man finne «Meldegruppe billettkontroll Trondheim», en gruppe der folk kan melde ifra dersom de oppdager vektere på buss i Trondheim.

– Jeg bruker den noen ganger, men legger ikke ut noe selv. Det er en egen kultur der, forteller Håkon.

Millioner tapt årlig

Arne Moe, direktør for kundeopplevelser i ATB, forteller at antall reisende uten gyldig billett har gått ned. Selskapet har hatt over 42 millioner påstigninger siden nyåret. Moe forteller at det totalt er blitt kontrollert over 250 000 reisende i år.

– Tallene våre viser at om lag 4,5 prosent av de kontrollerte reisende så langt i år har manglet gyldig billett.

Til tross for den positive utviklingen taper ATB og deres kunder fortsatt på at enkelte velger å snike.

– Vi estimerer at rundt 25 millioner kroner går tapt i året, om vi kun ser på antallet som reiser uten gyldig billett. Alle billettinntekter går tilbake til kollektivtilbudet. Mindre sniking ville betydd mer penger til flere avganger og et enda bedre tilbud, forklarer Moe.

Ifølge Moe jobbes det aktivt med nye metoder for kontroll og digitale tilbud for å redusere sniking og senke terskelen for å kjøpe billett.

– Vi har økt antallet kontroller og bruker flere metoder – både vanlige billettkontroller og kontroller på holdeplasser der hele bussen sjekkes. I tillegg

POSITIV: Arne Moe, direktør for kundeopplevelser i ATB, er fornøyd med at flere kjøper billett enn tidligere. Foto: ATB

gjennomfører vi informasjonskampanjer og jobber fortløpende med å gjøre det enklere å kjøpe billett i ATB-appen.

Moe viser til aldersfordelingen blant dem som sniker, men understreker at sniking forekommer i hele befolkningen.

– Det er flest unge som blir tatt uten gyldig billett, og andelen 15- til 24-åringer peker seg noe ut. Vi kan ikke vite om de som reiser uten gyldig billett i denne aldersgruppen er studenter eller ikke.

Samlet sett mener ATB at utviklingen går i riktig retning. Likevel er fenomenet noe de har fokus på.

– Sniking er ikke et stort problem, men noe vi alle må ta på alvor. De aller fleste reiser heldigvis med gyldig billett.

Ifølge Moe estimerer ATB at en svært liten andel av dem som sniker kommer seg vekk fra en kontroll. Han trekker derimot frem muligheten for at noen av de som reiser uten gyldig billett ikke blir kontrollert.

ATB informerer om at prisene for kollektivtransport fastsettes av Trøndelag fylkeskommune og justeringer vedtas i Fylkestinget.

Store mørketall

Havbruksingeniørstudent Mathias Lillehagen blir overrasket av tallene til ATB, spesielt med tanke på hvor mange som faktisk tar i bruk kollektivtilbudet.

– Tallene på 4,5 prosent høres nesten lite ut. Det er jo bare dem som blir tatt i kontroll. Det er begrenset hvor mange kontroller og hvor stort område de klarer å dekke i løpet av en dag. Det er nok store mørketall.

Lillehagen sniker ikke selv, men kjenner mange som gjør det. Han beskriver pris som den viktigste årsaken og sier at flere gjør en vurdering når måneds-kortet oppleves dyrt og studielånet er begrenset.

– Det er overraskende mange i min krets som sniker. Det er nok mange som tenker at det er billigere å ta boten dersom de slipper unna kontrollen mange nok ganger. Samtidig er boten såpass dyr at den også svir når du bare lever på studielånet.

Forsinkelser og avvik hos ATB kan også være en årsak til at noen sniker.

– Mange sniker nok litt i protest mot kollektivtilbudet, fordi de er misfornøyde med busstilbudet i Trondheim. Det er mye forsinkelser og tull, i tillegg til at det tar lang tid å reise avstander som er korte i luftlinje, forteller Lillehagen.

Lillehagen mener at et større og mer forutsigbart kollektivtilbud ville ført til et bedre forhold mellom kunde og leverandør, og til mindre sniking.

– Jeg tror det å redusere prisen og gi bedre studentrabatt vil hjelpe. Dessuten ville nok færre hatt en grunn til å snike hvis linjene gikk som de skulle, og det var bedre informasjonsflyt ved forsinkelser.

Det er nok store mørketall

Innleid kontroll

Når det kommer til hvordan billett-kontrollen utføres forteller administrerende direktør i vekterselskapet Avarn Security, Kjell Frode Vik, at deres vektere gjennomfører kontroll på oppdrag fra ATB.

– Vi er leid inn for å håndtere billett-kontroll for ATB. Det er de som har satt krav og retningslinjer, og så har man sammen laget en rutine for hvordan vi skal utføre en billett-kontroll.

Vik oppgir at tjenesten i Trondheim håndteres av et avgrenset lag, og at det brukes uniform i kontrollsituasjoner.

– Det er et tyvetalls vektere som er tilknyttet tjenesten i Trondheim i dag. Noen oppdrag andre steder har godkjenning for sivile vektere, men her i Trondheim gjør vi ikke det.

I møte med reisende beskriver han kontrollhverdagen som rolig og forutsigbar. Flertallet har billett, og de som ikke har det aksepterer som regel gebyret.

SKEPTISK: Ingeniørstudent Mathias Lillehagen stiller spørsmål ved hvor mange som egentlig sniker, og tror det er store mørketall.

OPPFØRER SEG: Administrerende direktør i vaktelskapet Avarn Security, Kjell Frode Vik, forteller at de fleste oppfører seg ordentlig ovenfor vektere. Foto: Avarn Security

– I all hovedsak går det helt fint. De aller fleste har billett, og de som blir tatt oppfører seg ordentlig og tar konsekvensen, forteller Vik.

Vik belyser rammene som deres vektere har. Avarn har ikke politimyndighet, og i enkelttilfeller som krever større inngrep, håndteres det sammen med politiet.

– Vi har ikke flere rettigheter enn det gjennomsnittspersonen har, og vi har altså ikke lov til å holde noen igjen. Men det er heller ikke lov å løpe vekk fra en kontroll.

SNIKER: ATB opplyser om at 4,5 prosent av alle kontrollerte mangler gyldig billett.

Fellesgoden ATB

For å forstå hva som står bak sniking må det plasseres i en større sammenheng, mener Hilde Bjørkhaug, professor ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap på NTNU.

Hun peker på at kollektivtransporten er et fellesgode, og at den dermed er avhengig av både formelle regler og uformelle normer.

– ATB bidrar med et kollektivt tilbud, og det blir et fellesgodeproblem hvis normene og kulturen for å følge reglene ikke fungerer. Sanksjonering i form av bot virker, men reaksjonene fra de rundt oss kan også påvirke vurderinger.

Bjørkhaug skiller mellom ulike typer sniking: For noen kan det være en uheldig feil, mens for andre kan det være et bevisst valg.

– Noen sniker fordi de er ubetenksomme eller fordi teknologien ikke fungerer som den skal, mens andre regner seg frem til at det er lønnsomt ut fra bot- og billettpris.

Når det er snakk om sniking, mener Bjørkhaug at det er viktig å se på måten mennesker påvirker hverandre og hva

slags sosial risiko folk opplever når de bryter reglene.

– Mikroperspektivet handler om hva vi gjør, hvordan vi oppfører oss og blir påvirket av andre. Det en sosial frykt i det, reflekterer Bjørkhaug.

Hun trekker også frem at opplevelsen av avstand til aktørene kan svekke både skamfølelse og eierskap.

– Hvis en føler at tjenesten ikke står i forhold til prisen, kan man kjenne på mindre forpliktelse til å betale. Dessuten kan man føle en avstand når man ikke har en personlig relasjon til dem som tar imot pengene og når kontrollen er utført av et firma, forteller Bjørkhaug.

Fellesskap mot kontroll

Bjørkhaug mener at en kombinasjon av kontroller og sanksjoner på den ene siden, og normbygging og god informasjon på den andre, hadde redusert denne avstanden.

– Vi forvalter fellesressurser uten strenge kontrollregimer; da blir normene og kulturen rundt etterlevelsen ekstra viktige. God informasjon om verdien av et opprettholdt fellesskap kan være

mer effektivt for å regulere sniking enn høyere bøter og mer kontroll, sier Bjørkhaug.

Bjørkhaug understreker hvor viktig det er å ha en felles forståelse for at kollektivtransport er et gode som alle Trondheims innbyggere deler på. Til tross for dette kan oppfatningen av dårlige tilbud, for høye priser og lite kommunikasjon føre til at noen studenter unngår å trykke «kjøp» i ATB-appen. **UD**

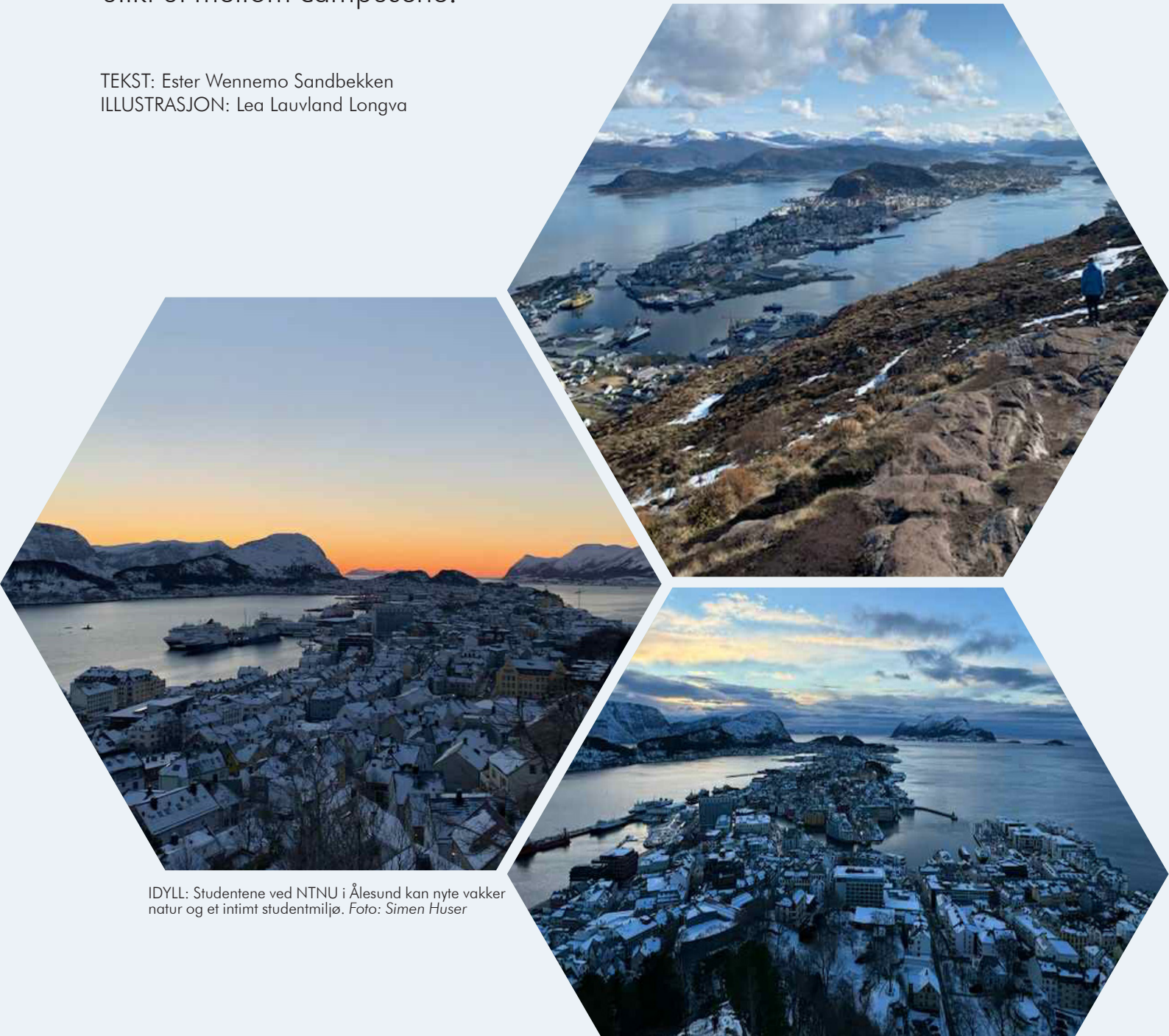

OVERBLIKK: Sosiolog ved NTNU Hilde Bjørkhaug mener at vi må se hele bildet når vi analyserer sniking.

Storbykos eller storbykaos? Derfor sa de sa ja til NTNU, men nei til Trondheim

Studentene i Trondheim, Gjøvik og Ålesund er alle med i NTNU-familien, men studentlivet kan likevel se veldig ulikt ut mellom campusene.

TEKST: Ester Wennemo Sandbekken
 ILLUSTRASJON: Lea Lauvland Longva

IDYLL: Studentene ved NTNU i Ålesund kan nyte vakker natur og et intimt studentmiljø. Foto: Simen Huser

NTNU ÅLESUND: Aurora Tinlund Gundersen i det klassiske «første skoledag»-bildet. Foto: Aurora Tinlund Gundersen

LESEUTSIKT: Det er nydelig utsikt mot fjellene fra biblioteket i Ålesund. Foto: Aurora Tinlund Gundersen

NTNU har også campuser i Ålesund og Gjøvik. Under Dusken har vært på besøk hos våre søsken-campus for å høre hva som gjør at noen foretrekker en by over de andre og hva slags inntrykk våre student-søsken har av trondheimsstudentene.

Vestlandsnatur som hverdagskost

Aurora Tinlund Gundersen studerer sosiologi ved Dragvoll i Trondheim. Tidligere har hun studert sykepleie i Ålesund.

– Det jeg savner med Ålesund er det tette studentmiljøet, naturen og utsikten fra biblioteket, sier Gundersen.

Hun forteller at man ikke kan kjenne igjen folk i gangene på Dragvoll på samme måte som man kan i Ålesund.

Det er også mange naturinteresserte som trekkes til Ålesund.

– Det er den perfekte plassen å bo om man liker seg ute på tur, mener hun.

Tidligere student i Ålesund, Simen Huser, har fire års erfaring fra byen og mener at studiestedet har behov for en oppgradering.

– Hvis det er noe som kunne trengt forbedring, er det Sundebygget, sier Huser.

Sundebygget er et samlingshus for studentene i Ålesund som ble åpnet høsten 2022. Hverken Huser eller Gundersen er veldig begeistret for bygget.

– Selv om bygget skal være Ålesunds svar på Samfundet, oppleves det mer som en kjeller. Det er ikke spesielt populært, sier Huser.

Sundebygget ligger fem kilometer utenfor Ålesund by, noe som gjør at studenter nedprioriterer å reise dit.

NÅ PÅ DRAGVOLL: Nå bruker Gundersen mye av sin tid på lesesalene i kjelleren på Dragvoll. Foto: Aurora Tinlund Gundersen

STUDENT I NATUR: Huser brukte mye av fritiden som student ute i Ålesunds natur. Foto: Simen Huser

LETT Å FÅ SEG VENNER: Det tok ikke lang tid før Vegard Halto fant vennegjengen sin på Gjøvik. Her med medstudentene Ingvill Molid Karlsen og Kristine Kjeserud. Foto: Ester Wennemo Sandbekken

– Det er langt unna, og de fleste studentene bor egentlig i sentrum, forteller Gundersen.

Sett fra trondheimsstudentenes perspektiv hadde en tur på Samfundet tilsvart avstanden fra Trondheim torg til Lager 11 – og strekningen er like lang når man skal sjangle hjem etter en øl for mye.

Alle har et søskenbarn på Gjøvik

I fjor gikk Anna Eun Dihle Dyrud første året på sykepleie i Trondheim, men byttet over til Gjøvik da hun startet andre året. Hun skiftet campus hovedsakelig for å bo nærmere familien.

– Jeg er veldig fornøyd med byttet til Gjøvik. Jeg kjenner de jeg går i klasse med på en helt annen måte på Gjøvik enn i Trondheim. Det føles som om, studentmiljøet er tettere, sikkert fordi campusen er mindre, sier Dyrud.

Vegard Halto er en av Dyruds studievenner i Gjøvik, og han mener at det finnes en gruppe for alle i den lille byen.

– Er du rar i Trondheim, kan du bli utestengt av mange; men på Gjøvik finner alle noen de passer med, sier Halto.

Han mener at det lave antallet studenter på campusen er det som gjør Gjøvik så bra og inkluderende.

– Jeg valgte NTNU fordi jeg har hørt at det er så høy kvalitet på det faglige.

Halto tror at de som velger NTNU Gjøvik gjør det fordi de vil unngå altfor store byer, og at de som velger NTNU Ålesund ofte allerede har en etablert tilknytning til området.

NÆRMERE HJEMME: Dyrud kom nærmere familien da hun byttet campus til Gjøvik. Foto: Anna Eun Dihle Dyrud

“ **Gjøvik har høy kosefaktor og lav kaosfaktor**

Gjøvik har også et tilbud tilsvarende Trondheims Studentersamfunn, kalt Huset. Både Huset og Sundebygget er delvis eid av Sit, men drives av frivillige studenter.

Huset brukes til alt fra møter til kviss og festarrangementer. Dyrud og Halto forteller at de oftest er på Huset i forbindelse med temafester, men opplever bygget som et populært sted.

Student ved interaksjonsdesign Even Mostein er nestleder på Huset. Han mener at lokalet spiller en viktig rolle for at man får kontakter i ulike miljøer, noe han tenker er mer oppnåelig på Gjøvik enn i Trondheim.

– Jeg ville definitivt sagt at Huset er viktig for studentene på Gjøvik. Selv gikk jeg inn dit i første uken på studiet og har ikke forlatt det siden, sier Mostein.

Mostein forteller at han ikke trives i kaoset av storbyer og at Gjøvik derfor er perfekt for ham.

– Gjøvik har høy kosefaktor og lav kaosfaktor, sier Mostein.

Trondheimssjarmen

Halto og Huser opplever at det er lettere å komme nært folk på Gjøvik og Ålesund enn i Trondheim. En som er uenig i dette, er Ingrid Bøe Meyer.

Meyer er utdannet lærer ved NTNU Trondheim og kommer opprinnelig fra Toten, et område rundt Gjøvik. Hun utelukket å studere både på Gjøvik og i Oslo, fordi det opplevdes som for nært hjemtraktene.

– Det var aldri et alternativ å studere noen annen plass enn Trondheim, og jeg elsket å være student der, sier Meyer.

Meyer opplevde studentmiljøet i Trondheim som rikere enn andre steder, og trekker frem Studenter-samfunnet som en sentral bidragsyter til dette.

– Uansett hva som skulle interessere deg i, finner du et miljø, mener hun.

Selv om kjærestegarantien i Trondheim er omdiskutert, mener Meyer at vennegarantien er vanntett.

Nå har Meyer selv bosatt seg på Gjøvik.

– Det er morsomt å se at Gjøvik har vokst etter at NTNU kom dit, sier Meyer.

Tilværelsen som NTNU-student strekker seg altså utover Trondheims grenser. De ulike campusene byr på forskjellige opplevelser, men sjarm finnes i alle kriker og krokar av både Trondheim, Gjøvik og Ålesund. **UD**

UMIDDELBART HEKTET: Even Mostein vier mye av fritiden sin til Huset, Gjøvik sitt svar på Samfundet. Foto: Even Mostein

SKRYTER AV TRONDHEIM: Ingrid Bøe Meyer kommer fra Gjøviktraktene og har studert i Trondheim, noe hun anbefaler på det varmeste. Foto: Privat

Fra Backgammon til Besserwisser:

Duskens brettspilltest

TEKST og FOTO: Mathea Alten-Ronæss
ILLUSTRASJON: Kirsti Jacobsen og Hanna Jeanette Bjørkhaug

Når nettene blir lange og kulden setter inn, så sier jeg til deg at du må spille spill. Her er Under Duskens brettspilltest.

Enten du vil teste tålmodigheten, briljere med kunnskap eller bare le deg gjennom kvelden, finnes det et spill for deg. Her har alt fra klassikere til moderne utfordrere blitt testet. Dommen over hvilke spill som burde pakkes inn og få en plass under juletreet i år og hvilke som burde pakkes bort, er klar.

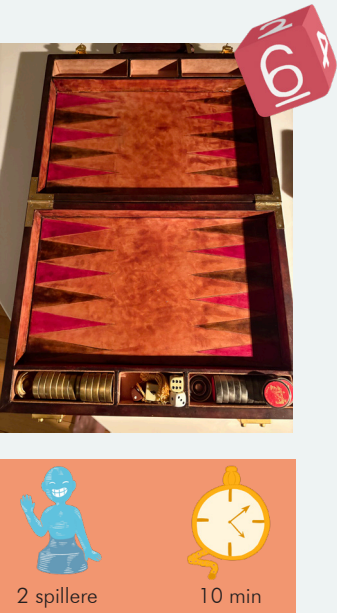
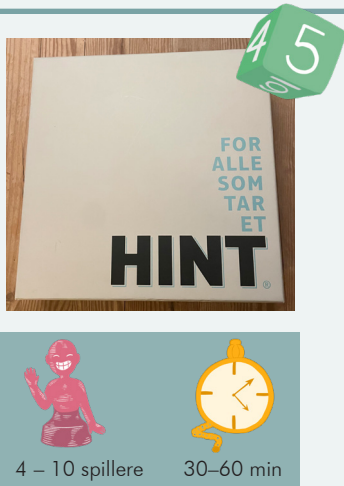
Hint

Hint er et spill som rommer mange andre spill: Alias, mimeleken, tegneleken og nynneleken. Her er det mulighet for at mange skjulte talenter kommer frem.

I tillegg blir tålmodigheten din testet. Du kan føle på stor irritasjon når du føler deg som en ordforklaringsekspert, men laget ditt ikke strekker til. Da må du finne nye strategier, som å dele opp ordet og forklare hver del.

Dette er til liten nytte når de du er på lag med ikke eier to hjerneceller, og tiden plutselig er ute. Da får du kjent hvor langt tålmodigheten kan tøyes og hvor godt du egentlig egner deg til lagspill.

Selv om ordene på kortene kan være nokså kompliserte og vanskelige, er spillets gang ganske intuitiv og reglene er ukompliserte.

Backgammon

Backgammon er et av de eldste spillene vi kjenner til, og har røtter i oldtidens Mesopotamia. Gamle spill skal man ikke undervurdere; de er her fremdeles av en grunn.

Spillet gang virker enkelt, og med terninger kan det se ut som ren flaks. Men man skal ikke kimse av at man blir en farligere spiller ved hjelp av strategi og logisk evne. Ironisk nok er kanskje de farligste motstanderne for erfarne spillere de som aldri har spilt før, fordi de er så uforutsigbare.

Backgammon er laget for to, og rundene går raskt. Derfor spiller man ofte flere og flere av dem, og plutselig har kvelden flydd.

Hvis jeg selv skulle vært et spill, ville jeg vært backgammon.

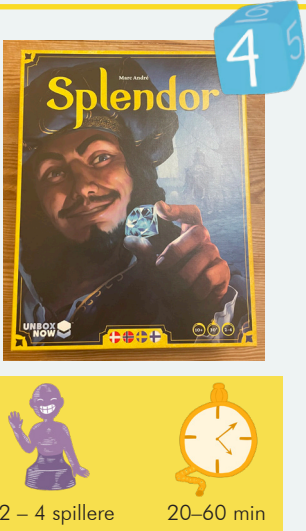
Besserwisser

Som de fleste kviss-spill er Besserwisser morsomst når man kan svarene på spørsmålene. Spillet skiller seg derimot fra andre spørrespill. Du får nemlig også sjansen til å være en ekte bedreviter ved å svare på spørsmål som de andre spillerne svarer feil på.

Underholdningen i spillet avhenger mye av hvem du spiller med. Man er avhengig av at alle er på omtrent samme kunnskapsnivå, hvis ikke blir det uhyre kjedelig for de som kan minst.

Besserwisser har forstått at noe har manglet i andre spørrespill, nemlig taktikk. Her får man muligheten til å vinne selv og samtidig trække på motspillerne, noe som er helt nødvendig i et godt spill.

Besserwisser kan være en hitt eller en miss, men én ting er sikkert: Det avslører alltid hvem som er den ekte besserwisseren.

Splendor

Ved første øyekast virker det som om man skal begi seg ut på noe både komplisert og regeltungt. Bildet på spillboksen gir Kaptein-Krok-vibber, men dette spillet tar deg ikke med til Drømmeland.

Noen regler må man sette seg inn i. Hvis man leser regelheftet nøye, vil det gå lett som en plett.

Det vil gjøre vondt når noen reserverer kortet du har brukt flere runder på å samle opp til å kunne kjøpe. Da må man sitte med strak rygg og late som ingenting. Ikke vis svakhetene dine, strategien må du holde for deg selv. Tårene kan renne etter du har vunnet.

Et lite tips til dette spillet er å ikke bli for dristig. Ikke tenk at du må vinne med så mye. Det er bare dumt, og det kommer du til å brenne deg på. Jeg skriver med en brent hånd.

Hitster

Aldri har vi hørt på så mange sanger som nå, men samtidig har vi heller aldri visst så lite om de sangene vi hører på. Det gjør dette spillet deg smertelig bevisst på.

Hvis du er et musikkgeni som kan alle sangtitler og artister gjennom tidene og i tillegg har en god intuisjon for når sangene ble gitt ut, vil du dominere i dette spillet.

Hvis du derimot er typen som hører mye på musikk, men ofte multitasker slik at det ender som ren bakgrunnsstøy, kan det bli litt vanskeligere. Du kjenner igjen melodien, men må nynne deg frem til refrenget for å ha sjanse på å huske tittelen.

Som en som er glad i musikk, er dette spillet en klar kandidat til spillkvelden. Det kombinerer konkurranseinstinkt med ren glede over å høre på ulik musikk, og resultatet blir en deilig kveld.

Det at spillet krever mobil og app i tillegg til høyttaler tar bort litt fra det som er så fint med brettspill, nemlig at det er skjermfritt.

Spiselig kultur på Lyche

Under UKA kunne man lære seg surdeigskunsten fra Trondheims egne Kulturgutta. De deler videre hemmeligheten bak den urgamle brødbakingsmetoden.

TEKST: Johanne Stokland | FOTO: Tiril Sofie Røstad | ILLUSTRASJON: Alexander Barstad

Surdeigsbaking kan virke som en fremmed verden. Man må ha en «starter», eller kultur som det heter på norsk, som man må mate ofte for å holde i live.

Surdeigskulturen krever mer av deg enn det et kjæledyr gjør. Men med hjelp fra Kulturgutta ble bakekunsten litt mer ufarliggjort.

Guttene som spiser kultur

Kulturgutta består av NTNU-studentene Hans Tomren og Bjørn Støle Almlöf. Tomren begynte med surdeigsbaking i åttende klasse, da han leste om bakekunsten i samfunnsfagboken.

– Jeg var skikkelig nerd, men hadde en ungdomsskolelærer som heiet på mine bakeferdigheter, forteller Tomren.

Siden den gang har han brukt flere år på å perfektionere bakingen og tok med seg hobbyen videre da han begynte på NTNU.

Samtidig flyttet også Almlöf opp til bartebyen. Der traff han en jente som hele tiden bakte eget brød.

– Jeg begynte egentlig å bake for å imponere henne. Først var det vanlig brød, men etter hvert trappet jeg opp flørtingen og begynte med surdeigsbaking, sier Almlöf.

Flørtingen til Almlöf ble å sende bilder av de hjemmelagede brødene.

– På et tidspunkt var det ikke noe mer flørting å hente i brødbakingen, men hun ble imponert nok til å bli kjæresten min.

Tomren bor i samme kollektiv som den nybakte kjæresten til Almlöf. Der møttes guttene, og en annen kjærlighetshistorie begynte å blomstre.

– Det ble jo mye feiling på meg i starten. Og surdeigsbaking er veldig mystisk, siden man aldri vet hva man gjør feil, forteller Almlöf.

Også Tomren innrømmer at det skulle mye prøving og feiling til før han fikk til bakekunsten.

– Jeg opplever det enda litt som kasino og Texas med surdeigsbaking, fortsetter Tomren.

Sammen har de nå kommet frem til en studentvennlig oppskrift som de har delt videre med Under Dusken. **UD**

KULTURGUTTA: Hans Tomren og Bjørn Støle Almlöf møtte hverandre gjennom brødbakekunsten. Foto: Privat

Hva er surdeig?

Surdeig er en sunn bakterieflora, og starter alltid med en aktiv kultur.

– En aktiv kultur er viktig, og kanskje det vanskeligste med å lage surdeigsbrød. Aktiv vil egentlig si levende, da man må mate kulturen regelmessig med vann og mel, forklarer Almlöf.

På kurset fikk deltakerne med seg en kultur hjem. Dette er det også mulig å få tak i gratis på Godt brød i Dronningens gate og på Isak bakeri.

En studentvennlig surdeigsbrødsoppskrift

Til denne oppskriften trenger du en kultur og mye tålmodighet, da dette er en lang prosess.

Ingredienser:

- 600 gram mel
- 450 gram vann
- 12 gram salt
- 120 gram aktiv kultur

Denne oppskriften er ment for brød som bakes i jerngryte, men det er også mulig å bruke andre former eller kjeler som tåler ovnen. Hvis gryten har lokk, kan man ta det av på slutten av steking for å få en ekstra knasende overflate.

Fremgangsmåte

Mat kulturen din og vent i rundt åtte timer til den er god og aktiv. Du ser at den er aktiv dersom den bobler mye og har økt i volum. Man kan også sette kulturen i kjøleskapet etter matingen, og la den stå der i én uke.

1. Bland sammen melet og vannet i en bakebolle.

2. Vent deretter i 10–30 minutter før du blander inn kulturen og saltet. (Husk å beholde litt av kulturen til senere brødbaking.)

3. Nå skal du gjøre en såkalt «stretch and fold». Med fuktige hender plukker du opp en av deigens kanter og strekker den så langt den går uten å rives av, før du legger den ned igjen. Jobb deg rundt i bollen slik at alle deigens kanter har blitt strukket. Du har nå gjort én «stretch and fold». Dette er en klissete prosess, men ikke bruk mel – ha fuktige hender og stol på prosessen.

4. La deigen hvile i en halvtime, og gjør enda en «stretch and fold». Du skal gjøre til sammen fire runder med dette, på 30 minutters intervaller. Når du er ferdig, vil du at deigen skal være mye fastere enn da du begynte. Den skal være mer kompakt og holde formen sin når den ligger i bollen.

5. La deigen heve til den har doblet seg i størrelse og du har noen fine bobler på overflaten. Dette kan ta alt fra fire til ti timer og er svært temperaturavhengig.

Forming

Til formingen av deigen tar du den ut på en melet overflate og bretter den som en konvolutt.

1. Ta tak øverst i høyre og venstre hjørne og brett inn, så de krysser.

2. Ta så tak på midten av høyre og venstre side og brett inn.

3. Deretter bretter du inn nederst. Nå har du en vertikal søm.

4. Rull deigen oppover så du får en fin, liten klump. La den hvile i noen sekunder på benken, med den nye sømmen ned.

5. Nå er deigen formet. Ha godt med mel – mer enn du tror – i en hevekurv og legg deigen oppi, med sømmen opp. Pass på å gi den nok mel rundt kantene, så deigen ikke setter seg fast.

6. Dekk til og sett i kjøleskapet for å la den hvile litt. Den kan stå lenge eller kort – det er ikke så farlig.

KLISSETE: Omfavn alt klisset som kommer ved å blande inn kulturen.

BRØDKONVOLUTTEN: Omtrent slik skal deigen se ut etter formingen.

«STRETCH AND FOLD»: En god metode som ganske tydelig forklarer seg selv.

EN FIN, LITEN KLUMP: Resultatet av en rullet deig.

FRA BORD TIL GRYTE: Det kan hjelpe å ha litt flere hender når deigen skal flyttes på.

VOILÀ: Jøss, det ble brød i dag, også!

NAM: Knasende og godt brød ble resultatet på Lyche.

Steking

1. Skru ovnen på maks temperatur med over- og undervarme. Sett jerngryten med lokk inn i ovnen.

2. La gryten bli ordentlig varm i 30–45 minutter.

3. Legg deigen forsiktig ut på et bakepapir med sømmen ned og gi den et kutt på langs, rundt 1-2 centimeter dypt med en skarp kniv.

4. Blås eller børst bort ekstra mel, og plukk opp deigen fra bakepapiret.

5. Senk deigen forsiktig ned i gryta. La den steke i 20 minutter med lokk og 15 minutter uten, til fargen ser riktig ut. Se heller på fargen enn på stoppeklokken, og husk å skru ned temperaturen til 200 grader når du tar av lokket på gryten.

6. La brødet hvile på rist en stund før du skjærer i det, og voilà! Brød!

Forrige gang Norge dro til VM i USA, kunne man fortsatt beholde skoene på i sikkerhetskontrollen og World Trade Center var et helt vanlig turistmål.

Denne teksten skrives, korrekturleses og sendes i trykk omtrent samtidig som Norges skjebne blir avgjort. Det er derfor med håp i hjertet, og en liten bønn til Gud, at jeg skriver disse ordene:

Etter 25 års ørkenvandring, skal Norge endelig spille et mesterskap igjen.

Det føles godt, og med mindre Italia på mirakuløst vis vant 9–0 på søndag, så stemmer det. I så fall var det ikke flyalarmen dere hørte klokken 22:45, men mine smertehyl.

Og dersom det virkelig gikk så galt, får denne teksten stå igjen som et monument over hvor brutalt det kan gå når man lar seg rive med. For det finnes ikke et mer upålitelig «situationship» enn kjærlighetsforholdet mellom det norske folk og herrelandslaget i fotball.

Men akkurat nå lar vi troen trumfe alt. La oss glede oss over det som er det største miraklet siden Maria klarte å føre Josef såpass bak lyset at hun startet en helt ny verdensreligion.

Dette til tross for at forsvaret vårt liker å skape unødvendig spenning med både ballmist og selvmål i ny og ne. Hadde vi møtt Tyskland i stedet for Italia, kunne det fort ha minnet mer om 9. april 1940 enn den legendariske sankthansaften mot Brasil i 1998.

Men, som det forslitte uttrykket sier: Du kan bare slå dem som står foran deg. I år var det tafatte italienere, tamme estlendere, svimle moldovere og de-som-ikke-må-nevnes som liksom skulle stoppe det norske godstoget.

Den eneste reelle trusselen var Estland i Tallinn – og det er ikke første gang det estlenderne utgjør et mareritt for det norske landslaget i den byen. For de som ikke lenger husker da Gamsten var vår store stjerne: Lytt til Mario S sin nye låt «Null null».

Så ikke bare skal et norsk landslag på harrytur til San Fransisco, de har attpåtil knust all motstand på veien dit.

«Vi kan gå så langt som helt fram til semifinalen eller finalen», sa Egil Drillo Olsen før kampen mot Estland. Når selv Drillo, den sindigste av de sindige, begynner å snakke om medaljer, da kan vel vi mer tulleruske begynne å få gullfeber.

Men mye av æren for dette må faktisk gå til Roy Keane. Da han i sitt hevntokt satte knottene i knehasen på Alf Inge Haaland, skal vi være glade for at han ikke siktet høyere.

For det er på skuldrene til hans biffspisende, råmelkdrikkende, én-fem-og-nittimeters avkom at Norges VM-drøm har blitt båret.

Erling Braut Haaland: rapper, youtuber og sabla god fotballspiller.

Akkurat nå, verdens beste.

Med ham stoppet vi ikke bare 25 år med mesterskapstørke; med ham kan herrelandslaget faktisk nærme seg nivået til kvinnelandslaget.

PS: Kvinnelandslaget ble verdensmestere i 1998.

TEKST: Kristoffer Ramsøy Fredriksen
ILLUSTRASJON: Lara Haugland

GULLBALL-SPECIAL

De beste kaféene for pensumlesing og avkobling

Eksamenstiden nærmer seg og kaféene venter på å bli fylt av byens kjære studenter.

TEKST: Setaree Mastoury Christensen og Julie Sollie Husby
FOTO: Grigore Cazacu
ILLUSTRASJON: Lea Lauvland Longva

Nok en gang er det tid for stress, tårer og lange kvelder. Utallige sider med pensum skal slukes og frister skal overholdes, samtidig som timene blir lange. Vi har tatt for oss oppgaven med å finne de syv beste kaféene til eksamenslesing, slik at du kan bruke tiden på å stresse med deg og ditt.

Ciabatta, og Dråpen, i Olavshallen

Er du på utkikk etter en perfekt plassen å ta studieøkten din på, kan Ciabatta anbefales. I tillegg til å ha 15 prosent studentrabatt, kan kaféen også by på tilgang til vår alles kjære Eduroam. Her befinner du deg i et rom med god atmosfære og god plass til å bevege deg mellom bordene. Kaféen har gode stoler og et par stikkontakter spredt rundt. Dessuten har de et stort utvalg av både bakverk, kaffe og gode, mettende lunsjretter. Sist, men ikke minst, har kaféen kaffekort. Skammen over antallet inhalerte kaffekopper minsker når det til slutt fører til en gratis kaffe i hånden.

Dersom timene blir mange og stengetiden inntreffer, er det bare å ta med pc-en bort til nabolokalet, Dråpen. Her kan kaffen byttes ut med vin i glasset, en god sofa å sitte i og ny inspirasjon til oppgaven. Dette er virkelig ikke noe jåleri, som slagordet til Ciabatta sier så fint.

Wifi: Ja

Stikkontakter: En del

Pris på svart kaffe: 39 kroner (med studentrabatt)

Onkel Svanhild

Litt bortenfor de travle gatene i Trondheims midtby, kan en finne den hjemmekoselige kaféen Onkel Svanhild – et beskjedent lokale, med en deilig eim av bakst. I disken ligger det blant annet delikate boller, kaker og smørbrød. Størrelsen på bollene står dessverre i stil med størrelsen på lokalet, men smaken er det ikke noe å si på. Det er faktisk godt at bollene ikke er i største laget, for til tider er de nødt til å gå ned i gapet i en fart. Dette ettersom helgene på Onkel Svanhild er travle, med støy, lite gulvplass og mange gjester som ønsker seg et av de fåtallige bordene. Dersom du kommer i stillere tider, kan du jobbe med skolearbeidet i et trivelig kaos omringet av gode dufter og hyggelig betjening.

Wifi: Nei

Stikkontakter: Noen få

Pris på svart kaffe: 41 kroner

Jacobsen og svart kaffebrenneri

På Jacobsen og svart blir en møtt av et behagelig lokale fylt av herlig kaffeduft, stilren eleganse og svært velfungerende internett. Lokalet befinner seg i Arkitektenes hus, noe som former atmosfæren. Interiøret har en behagelig harmoni mellom det elegante og det hjemmekjære, og som gjest kan en kan beskue rustikke murvegger og hyller med alskens litteratur. Her er det førstemann til mølla for å kapre seg et bra bord, da utvalget av stikkontakter er begrenset. Kaffen sies å være en av de beste i byen, og med studentrabatt og gratis påfyll er det intet å klage på.

Wifi: Ja

Stikkontakter: Noen få

Pris på svart kaffe: 39 kroner (med studentrabatt), ett gratis påfyll

Sito på Dragvoll

Gode, gamle Sito på Dragvoll slår aldri feil. Enten det er en kjøpp tur mellom forelesninger eller en lang dag med eksamensskriving, tilfredsstiller Sito dine behov. Prisene er laget for studenter, og de ansatte ønsker deg alltid en fin dag videre med et stort smil om munnen. Dempet belysning og stemningsfull musikk danner en behagelig atmosfære som kanskje til og med kan bidra til noen ekstra kreative stunder. Internett og stikkontakter i lokalet blir også tatt svært godt imot, siden mange andre steder dessverre mangler dette. På Sito er du alltid velkommen, og det blir ingen sure miner fra personalet om timene drar seg ut og kun én kaffe konsumeres. Kanskje kan man si at Sito tørker vekk tårene for deg?

Wifi: Ja

Stikkontakter: Mange

Pris på svart kaffe: 19 kroner (liten), 25 kroner (stor)

Nabolaget bagelri

Blant de kjære brosteinsbelagte gatene på Bakklandet, finner vi et lite lokale med store vinduer og duse tapeter. Nabolaget bagelri er en hyggelig kafé på nedre Bakklandet. Navnet beskriver seg selv: Her er det nabolagsstemning i et hjemmekoselig lokale fylt med grønne pottedplanter og duse farger på veggene. Tapetene fanger deg inn i et beroligende værelse, der en får lyst til å bli sittende i timevis. Dette kan komme eksamensøvingen til gode. Dessverre er det mangel på internett, og prisene kan være relativt høye for et gjennomsnittlig studentbudsjett.

Wifi: Nei

Stikkontakter: Noen få

Pris på svart kaffe: 50 kroner, ett gratis påfyll

Dromedar kaffebar i Nordre gate

Om man vil ta turen på Dromedar i Trondheim, er det flust å velge mellom. Vi har valgt ut den som faller best i smak hos oss, nemlig Dromedar i Nordre gate. Her finnes et bredt utvalg av kaffe, bakst og et lite utvalg lunsjretter. Man befinner seg i et rom med behagelige farger på veggene, noe som skaper en god stemning å jobbe i. Likevel kan man ikke glemme at internett ikke er å få fatt på her, noe som på mange måter er kjøpt. Kanskje er det også gjennomtenkt fra Dromedar sin side, for å slippe de mange studentene som vil plassere seg der for dagen.

Wifi: Nei

Stikkontakter: Noen få

Pris på svart kaffe: 44 kroner

Café le frère

I Søndre gate 37 finner vi en livlig kafé i et mørkt lokale omsluttet av grønne planter. Det kan beskrives som et bohemsk paradys med lokal kunst og malte vegger. Et rustikt lokale med behagelig musikk og en rolig, hjemmekoselig atmosfære gjør kaféen optimal for en studieøkt. Lokalet er likevel ganske lite og kanskje blir dette bare et lite stopp på studiedagen din, da det fort blir trangt her. Det er derimot et godt utvalg av bakst og lunsj, og både mat og kaffe kan du få til en rimelig pris. Dersom du får plass i vinduet og sårt trenger en pause fra eksamen, kan du også betrakte de mange menneskene som farer forbi.

Wifi: Nei

Stikkontakter: Svært få

Pris på svart kaffe: 39 kroner

Filmanmeldelse:

Se meg – Jeg ser filmen, men ikke visjonen

Foto: Ymer Media

TEKST: Eivind Karlsen Eines

Nina Krag prøver å skape en særegen norsk versjon av en filmtrope man har sett for mye av i de siste årene. Det blir bare et forsøk og ikke noe mer.

Se meg er nok en gjenfortelling av en overraskende populær undersjanger av romantisk thriller. Eva er konen til ordføreren og lærer på videregående, samtidig som hun driver med frivillig arbeid og bruker fritiden sin på å bistå sin høytstående manns valgkampanjer.

Vi møter henne i en del av livet der mannen hennes, Jostein, har hatt en affære, og Eva føler seg utilfreds i forholdet. Når hun møter den bare 18 år gamle Amir på asylmottaket, ser Eva dette overraskende nok som en mulighet for å uttrykke hennes utilfredshet i forholdet.

Det er tydelig at det er gjort en stor innsats for å få filmen til å se estetisk bra ut. Kinematografisk sett er det lite å trekke på kameraarbeidet. Mye «lens flare», nærbilder og håndholdt kamera fremmer den personlige stemningen som regissøren vil hente fra skuespillerne.

Spesielt Pia Tjeltas prestasjoner klarer å hente en helt særegen relasjon med både publikum og kamera gjennom disse kinematografiske valgene. Dessverre er det her det positive ender.

I samme stil som *Babygirl*, *En affære* eller *L'Été dernier* utforsker filmen forholdet mellom søken etter anerkjennelse og behovet for makt. Likevel sliter *Se meg* med å klare å skille seg fra filmene som virker å være inspirasjonskildene til dette verket.

Gjennom hele filmen satt jeg med spørsmålet: «Hvorfor kan ikke dette fortelles gjennom en ung jente? Eller fra Josteins perspektiv?». Filmen kunne vært en realistisk skildring om innvandring og oppvekst eller en absurd humoristisk versjon av midtlivskomedien. Det virker som om *Se meg* fortelles gjennom Eva kun fordi andre filmer har gjort det før.

I *Babygirl* gjøres dette på en unaturlig måte for å fremme det humoristiske ved en slik absurd situasjon. *L'Été dernier* er et bevisst forsøk på å utforske tabu og ukomfortable situasjoner. *Se meg* lander på noe som er midt mellom alt dette.

Det unaturlige utsnittet av Evas liv funker ikke for karakterens valg. Man ender opp med å le av hvor urealistiske avgjørelsene til Eva blir fordi livsutsnittet ikke gir seeren nok forklaring og karaktermotivasjon. Derfor sliter filmen med å presentere et tydelig budskap.

Det er én ting å ikke klare å si noe om det store bildet eller politikk; det er det nesten ingen karakterfokuserter filmer som klarer. Men når den sliter med å si noe personlig, noe om det indre livet, hvorfor lages filmen, da?

Kruttluk og svidde øyenbryn:

KJEMIKERNE SMELLER TIL

TEKST og FOTO: Oskar Fredrik Eliassen

«Pyrogruppen eksplosiv» håndterer fyrverkeri av den største typen som er tillatt i Norge. Her får kjemistudentene prøvd seg med profesjonelt utstyr.

PYROGRUPPEN EKSPLOSIV: Studentene ved industriell kjemi får ikke nok av fyrverkeri.

Det nærmet seg midnatt på nyttårs-aften 2023. En stor sikkerhetssone var etablert rundt det hvite hovedtårnet på Kristiansten festning.

Utskytningsrampene med effektene sto rigget klare, og nærmere hundre kilo med krutt skulle antennes i løpet av få minutter.

Andrea Heggemsnes, som nå er leder av «Pyrogruppen eksplosiv», hadde æren av å trykke på knappen da klokken slo tolv.

– Det var helt sykt. Du hører publikum gispe i spenning, og med en gang du trykker på knappen, eksploderer himmelen i et gigantisk fyrverkeri. Man kjenner det skikkelig på kroppen. Vi står jo nærmere enn alle andre, forteller Heggemsnes.

Bak dette spektakulære showet står studenter ved linjeforeningen Høiskolens chemikerforening.

Pyrogruppen eksplosiv er en gruppe med profesjonelt lisensierte og frivillige pyroteknikere. Gjennom Brannvernforeningen sertifiseres medlemmene til å håndtere fyrverkeri i klasse fire, de største som er tillatt i Norge.

– Det er mye byråkrati i profesjonelt fyrverkeri. Du må få tillatelse fra politiet, brannvesenet og grunneier før du kan skyte opp. Dette innebærer at vi må gjøre en risikoanalyse før hver oppskytning, forteller pyrotekniker Pelle Thomsen.

AVFYRINGSSYSTEM: Alle effektene kobles med ledninger til en modul som antenner dem i riktig rekkefølge og til rett tid.

– Det var helt sykt. Du hører publikum gispe i spenning.

I takt med musikken

En helg i november ble det rigget klart et tre minutter langt fyrverkerishow til sangen «Ordinary» av Alex Warren. Effektene ble koblet opp til et system som skulle sikre at de gikk av i takt med musikken. Showet ble planlagt i Finale 3D, en programvare for fyrverkeri.

– Å designe fyrverkeri tar litt tid. Dette brukte jeg kanskje ti timer på. Jeg måtte også klippe til musikken for å få det til å passe med lengden på effektene, sier pyrotekniker Roy Tronstad.

Tronstad er pyrotekniker i North Star Fireworks. Han har representert Norge i – og vunnet – flere internasjonale fyrverkerikonkurranser. Thomsen forteller at kjemistudenten som i sin tid grunnla Pyrogruppen eksplosiv nå er daglig leder i North Star.

– Vi er veldig heldige som får arve mye kompetanse fra North Star. Det er de som designer show for oss, og det er gjennom dem vi får importert mye av fyrverkeriet vi bruker, utdyper Thomsen.

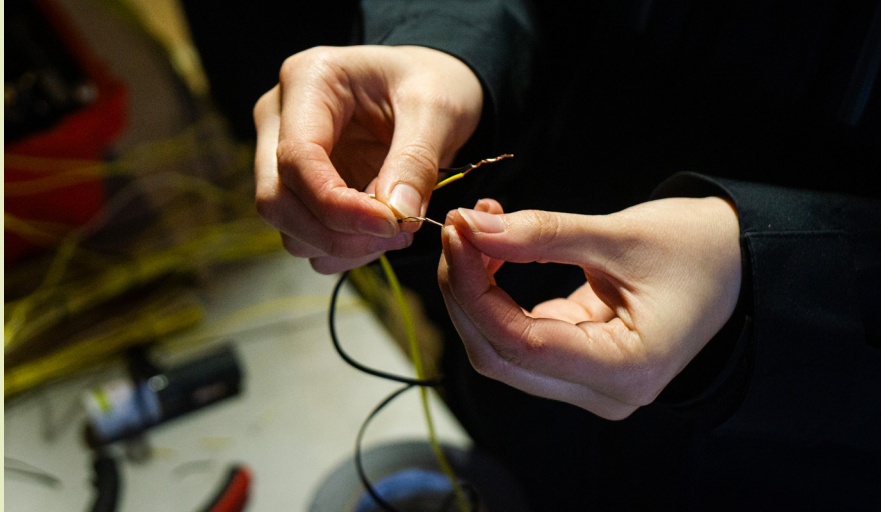
Med hjelp fra prisvinnende fyrverkeridesignere og studenter som bidrar med frivillig arbeidskraft har Pyrogruppen eksplosiv fått en unik posisjon. De kan tilby fyrverkeri i verdensklasse til en veldig god pris.

Det fører til at de mottar flere forespørsler enn de klarer å imøtekomme.

– Vi må takke nei til en del oppdrag, spesielt rundt eksamensperioden, forteller Heggemsnes.

OVERSIKTLIG: Klistrelapper printes ut og limes på alle effekter, så det skal være lett å koble opp fyrverkeriet riktig. Sånn blir det mulig å koble show med tusenvis av effekter.

NØYE: Når to effekter skal gå av samtidig må ledningene parallellkobles til avfyringssystemet.

Trenger ikke ta betalt for arbeidstidene

– Siden vi gjør dette som studenter i et verv, blir det jo mye billigere. Særlig kommunen er heldige som har oss. De får mye igjen for pengene, sier Heggemsnes.

Selv om arbeidet deres er frivillig, er ikke fyrverkeriet billig. Prisene på effekter har økt kraftig de siste årene, og pyrogruppen opplever at det er vanskelig å få kundene til å justere budsjettene. Særlig de kundene som bestiller show hvert år.

– Det kan bli noen ukomfortable samtaler. Prisen vår ligger ikke langt over innkjøpsprisen på effektene, men den vokser rett og slett fra kundenes budsjett, sier Thomsen.

I 2024 ble det kommunale nyttårsfyrverkeriet i Trondheim avlyst som følge av dårlig økonomi, men i år er det tilbake. Håpet er at det store kommunale fyrverkeriet vil føre til en nedgang i private oppskytninger.

Å være pyrotekniker gjør deg ikke udødelig

– Feil håndtering av fyrverkeri er et reelt problem, og jeg vet at både brannvesenet og politiet setter pris på den kommunale oppskytingen. Den har ført til en tydelig nedgang i privat fyrverkeribruk i byen, sier Thomsen.

Han peker på at når folk får se et stort og trygt fyrverkeri gratis, mister de lysten til å bruke egne penger på små raketter. Det bidrar til å dempe presset på nødetatene.

– Det vi gjør er noe annet enn privat fyrverkeri skutt opp av delvis berusede mennesker. Sikkerheten kommer først. Vi har avtaler med nødetatene, gode sikkerhetsrutiner, kontakt med meteorologisk institutt om værforholdene og tilstrekkelig slukningsutstyr til stede, understreker Heggemsnes.

Pyrogruppen har stort fokus på å være skjerpet gjennom hele prosessen. Fra planlegging og søknad til rigging, oppskyting og nedrigging. Å være pyrotekniker gjør ikke at man er udø-

delig. Tvert imot er man kanskje enda mer utsatt.

Det å være flere som jobber sammen og kvalitetssikrer hverandres arbeid er derfor essensielt, forteller de.

– En god pyrotekniker ser ikke så mye av fyrverkerishowet på himmelen, de følger med på at effektene går av som de skal, mener Thomsen.

Han forteller videre at dersom du er virkelig god, så har du telling på hvor mange av effektene som er skutt opp og hvor mange av dem igjen som eksploderer som forventet.

– Da vet du umiddelbart om alt har gått bra, og du kan spare deg litt jobb i etterkant, utdyper han.

Noen gir faen

Selv om medlemmene i pyrogruppen er nøye med sikkerhetsrutinene, er ikke alle samarbeidspartnere like vant til å jobbe med eksplosiver.

Ifølge Thomsen har gruppen opplevd problemer med vektere som tror de også har lov til å gå inn i sikkerhetssonen. Mange forstår heller ikke hvorfor området må holdes stengt i flere timer før oppskyting.

– Risikoen oppstår så snart du har ladde effekter på plass. Da finnes det alltid en sjanse for at en kortslutning eller en statisk utladning antenner dem. Det prøver vi å forklare, men det er vanskelig – særlig på nyttårsaften. Festningen er et populært turområde, og vi stenger det ned store deler av dagen, poengterer Thomsen.

– Det er kjedelig hvis du plutselig står på avfyringsplass ved siden av 100 kilo med krutt, legger han til.

Det er ikke bare vektere som kan utfordre sikkerhetsrutinene. Da pyrogruppen ble leid inn til å skyte opp fyrverkeri under en privatkonsert i Romolslia, fikk de et lite sjokk av hvordan han som hyret dem inn oppførte seg.

– Han gikk bare rett over effektene mens vi sto og rigget. Vi prøvde å si: «Dette må du ikke gjøre». Han svarte med: «Men det er mitt fyrverkeri. Det er jeg som betaler for det». Det hadde han helt rett i, men fyrverkeri blir ikke noe mindre farlig av at du betaler for det, forteller Thomsen.

På turné med en rockestjerne

Til tross for kaoset som kan oppstå sitter Thomsen igjen med gode minner fra å jobbe som pyrotekniker. Han innrømmer at det ga mersmak å få jobbe med artister. På spørsmålet om hva som ville vært drømmeoppdraget, kommer svaret raskt.

– Jeg kunne dødd lykkelig om jeg fikk skyte opp fyrverkeri for Daft Punk. Hvis de noen gang gjør comeback, sier han muntert.

For Heggemsnes er ikke svaret på drømmeoppdraget like åpenbart, men én ting er sikkert: Hun vil ha store effekter.

– Det må jo bare være noe gigantisk. Noen som har masse penger, som har råd til ti-tommere! Jeg vil ha flere ti-tommere, jeg vil kjenne det i brystet, sier hun oppglødd.

Lasershow er ingen erstatning

I fjor eksperimenterte Oslo med å ha lasershow i stedet for kommunalt fyrverkeri på nyttårsaften. Andre steder har droneshow tatt over for fyrverk-eriene.

For mange representerer dette kanskje mer bærekraftige løsninger, men i pyrogruppen er dommen klar: Det er fyrverkeri som gjelder.

– Jeg er glad for at Oslos lasershow ble skikkelig dårlig. Du får ikke det samme «trøkket». Jeg håper litt at alle alternative show ikke lever opp til forventningene, slik at fyrverkerikunsten overlever litt lenger, sier Thomsen og trekker på smilebåndene.

Litt mer alvorlig legger han til at han tror fyrverkeri har en fremtid, så lenge det gjøres av pyroteknikere.

«One more time»

Nå nærmer det seg nyttårsaften igjen, og pyrogruppen er nok en gang klar til å sende raketter over Trondheim. Med blikket festet på utskytningsrampene skal de sørge for et trygt show som kan oppleves med nesten alle sansene.

For Heggemsnes og Thomsen handler det ikke bare om smell, farger og kruttluft, men om planleggingen, sikkerheten og samarbeidet som gjør det hele mulig. I år er det et nytt medlem som får æren av å trykke på knappen ved midnatt, mens de erfarne følger spent med. **UD**

PYROTEKNIKERE: Andrea Heggemsnes og Pelle Thomsen er glade for at de får anledning til å drive med profesjonelt fyrverkeri.

DEMONSTRASJON: Pyrotekniker Roy Tronstad demonstrerer bruk av flammetårn for medlemmene av Pyrogruppen eksplosiv.

UNDERGRUNN TILBAKE I TRONDHEIM: F.v. Marcos Haugestad (Rikpappa), Sverre Skogheim Gudmestad (Puz), Jon Ranes (Loverboy), Jo Almaas Marstein (Marstein), Gabriel Doria (Plaza) og Patrick Bakkeng (Fretty).

UNDERGRUNN INNTAR STUDENTHOVEDSTADEN

De er først og fremst venner og deretter legendariske rappere – og dessuten er de trondheimsvenner.

TEKST: Wendy Wingwei Leung | FOTO: Hans Einar Tuhus Fuglum og Fredrik Robsahm Kjølborg

Den norske rapgruppen Undergrunn (UG) har Byscenen i Trondheim som et av stoppene på turnéen med deres nye album, *Memoarer*.

Trondheim er imidlertid ikke et fremmed sted for gruppen. Deres første møte med byen var i 2022 da de spilte to konserter på Studentersamfundet.

Studentersamfundet som springfjær

Undergrunn er litt usikre på hvem som tok initiativet til at de skulle spille på Studentersamfundet i 2022. Men det var et godt sted å starte.

– Vi visste ikke så mye om hva slags scener som fantes, men det føltes naturlig med Samfundet fordi det er en kul scene. Vi identifiserte oss med unge og kule folk, forteller Marstein.

De skulle ønske at de hadde spilt der tidligere. Ranes og Haugestad forteller at Studentersamfundet gir gode muligheter til artister som nettopp har spredt vingene sine.

– Det er nok et stort springbrett for noen som er mindre enn det vi var i 2022, forteller Haugestad.

Undergrunn er igjen klare for å innta Trondheim, byen som en gang var musikkhovedstaden. Ranes uttrykker at man aldri må glemme dette.

– Det merkes at det var musikkens hovedstad. Det er jo rockebyen.

Undergrunn utelukker ikke muligheten for at gruppen igjen kan returnere til Studentersamfundet.

Studentene bestemmer, også før UG-konsert

Undergrunn sin opplevelse av å spille på Studentersamfundet for tre år siden var heller ikke bare moro. Rett før de skulle gå på scenen oppsto en situasjon som hele gruppen husker godt.

– En time før innslipp var salen fullsatt av øldrikkende studenter som satt ved hvert sitt bord, forteller Ranes.

Undergrunn uttrykte at de ikke fikk vite så mye om hva det dreide seg om. De måtte vente på en skriftlig avstemning over et mistillitsforslag mot Samfundets leder før de fikk gå på scenen. Alt skjedde mens publikum ventet utenfor Storsalen.

Dette påvirket derimot ikke konserten.

– På Samfundet er det studentene som rår. Vi ble litt sinte av situasjonen, men vi spiller alltid bra uansett, uttrykker Haugestad.

Alt som har vært, og alt som skal komme

Den 30. april 2025 slapp Undergrunn sitt nye album, *Memoarer*. Albumet er inspirert av alt de har gjort sammen som gruppe. Guttene vil ta en pust i bakken før de raser videre inn i fremtiden.

– Det handler om hele våre liv som musikere fra starten. Vi slo gjennom i 2022, og så har det bare blitt større og større. Vi har opplevd ganske mye, sier Ranes.

FORTIDEN: Undergrunn legger vekt på at man må ta et steg tilbake og se tilbake på fortiden. Dette var inspirasjonen bak det nye albumet *Memoarer*. Foto: Mikal Hægeland

Ranes forteller videre at det er viktig å ta et steg til siden og se bakover, spesielt i en karriere som går så fort.

– Noen ganger må man kartlegge fortiden for å planlegge fremtiden, sier Gudmestad.

Hver gang Undergrunn produserer et album er det mye kreativitet som flyter rundt før de klarer å lande på et resultat. Marstein og Doria forteller at mange av albumene deres har hatt andre navn enn det fansen kjenner dem som i dag.

– Vårt selvtitulerte album, *UNDERGRUNN*, skulle hete «Plastikk Rap» frem til en måned før utgivelsen, forteller Marstein.

Det perfekte i det uperfekte
 Undergrunn føler at musikk og kunst er noe av det mest menneskelige som finnes. Kunstig intelligens og teknologi har blitt brukt i musikken lenge.

- Jeg tror musikere, mer enn mange andre, har blitt frarøvet mange av rettighetene sine med skiftet fra for eksempel cd-er til streaming, forteller Ranesh.
- Marstein legger til at musikk ikke alltid trenger å være perfekt.
- Jeg tror at hvis KI klarer å lage musikkunst bedre enn musikerne, så fortjener musikerne å bli erstattet. Men vi har selvtillit på at det perfekte i det uperfekte er veldig mye av magien, sier Marstein. **UD**

MAGIEN MED MUSIKK: Ranesh og Marstein har stor tro på at mennesket skal klare å holde KI unna musikkens magi.

FIRE RASKE MED UNDERGRUNN

Hva er deres favorittlåt?
 Undergrunn sine favorittlåter fra egen diskografi er:
 Haugestad: «Maskin»
 Gudmestad: «Plastikk Rap»
 Bakkeng: «Italia»
 Ranesh: «Pilestredet»
 Doria: «Jubby»
 Marstein: «LSD»

Hva er det beste spisestedet i Trondheim?
 Hele gruppen er enige om at Super Hero Burger er det beste spisestedet i Trondheim.

Hva er den beste nattmaten i Oslo?
 Til nattmat i Oslo liker gruppen både kebab i boks med pasta på Dronningens Kebab, shawarma på Sultan på Grønland og Texburger.

Hva ville dere studert på NTNU?
 Skulle Undergrunn ha studert på NTNU i stedet for å være artister hadde de valgt:
 Haugestad: musikkteknologi
 Gudmestad: rakettforskning
 Bakkeng: astronomi
 Ranesh: skuespill
 Doria: bachelor i psykologi
 Marstein: markedsføring

Årets album 2025

Nok et år har gått, men det blir aldri nok musikk. Musikkredaksjonen i Under Dusken og Radio Revolt har funnet frem 25 album som har fanget lyden av 2025.

TEKST: Musikkredaksjonen

Agricuture

– *The Spiritual Sound*

The Spiritual Sound er Agricuture sitt andre album og beviser at bandet er et av de mest interessante bandene i moderne svartmetall. Bandet tar inspirasjon fra både shoegaze og post-rock, og ved bruk av blast-beats og tremelo-gitar skaper de intense, storslåtte og engstelige lydbilder. Dette albumet leverer blant den tyngste og vakreste musikken fra 2025.

– Daniel Bringdal

Albumomslag: Flenser Records

Jane Remover

– *Revengeseekerz*

Lenge leve hyperpop! Sjangerens dødsrasling kommer fra *Revengeseekerz*, en av tidenes mest overstimulerende tributter. Jane Remover slenger ut eksplosjoner, knust glass, stålrør, hardstyle kicks, drum-and-bass-looper, dubstep-dropp og pokemon-hyl til du får rundhjuling. Albumet leverer slager etter slager og vil gjøre deg så gira at du nærmest desintigrerer. Gud hjelpe deg.

– Mathias Berntsen

Albumomslag: Deadair Records

Clipse, Pusha T, Malice

– *Let God Sort Em Out*

Dette er det første albumet fra den legendariske rap- og søsken-duoen etter bruddet i 2010. Duoen Clipse består av Malice og Pusha T, og albumet har Pharrell Williams tilbake som eneste produsent. Clipse snakker, som tidligere, om deres fot i den kriminelle underverdenen, formidlet gjennom skrytende og smart lyrikk. Gruppen leverer et av årets beste plater, der de rapper om det de kan best, nemlig kokain.

– Martin Johnsen

Albumomslag: Clipse og Roc Nation Distribution

Earl Sweatshirt

– *Live Laugh Love*

Få rap-entusiaster behøver en innføring i musikeren og tungvekteren Earl Sweatshirt, som har vært en viktig stemme på rapscenen i over et tiår. I august slapp han sitt fjerde album, *Live Laugh Love*, som naturligvis er tettpakket med ironi, humor og melankoli. Det hele leveres med en kul, surrealistisk og uforutsigbar produksjon, noe som gjør det til et nært perfekt album.

– Cecilie Holt Larsson

Albumomslag: Tan Cressida og Warner Records

Sa_G

– *GUNHILD*

Det er sjelden vi har gleden av å få servert et debutalbum av så høy kvalitet som det vi får fra Sa_G med *GUNHILD*. Rapperen, som opprinnelig er fra Trondheim, leverer et prosjekt med gode beats, rå rapping og, ikke minst, helt utrolig høy selvtillit – akkurat som man vil ha det fra ferske rappere. Dette er på listen over årets album med god grunn.

– Even Dalaker

Albumomslag: Moren Din Records

Maruja

– *Pain to Power*

Pleier du å sette deg på bussen med et stort ønske om å tøffe deg? Da bør du høre på *Pain to Power*. Maruja har endelig sluppet sin debutskive, og den er fantastisk. Skiven har noe for alle, med bruk av alt fra frijazzete saks til post-pønkete vokaler. Om du ennå ikke er overbevist, kan jeg rope såpass at *Pain to Power* på mange måter minner om sine britiske brødre Black Country, New Road, shame og black midi.

– Ingeborg De Vibe Bunæs

Albumomslag: Music For Nations

KingSkurkOne, chingo

– *Fornøvelser og hånelser*

KingSkurkOne og produsenten chingo slapp i vår årets garage-skive. Artisten, som går under kallenavnet «Skurken», er kjent for sin frekke og brautende rap, og overrasker derfor stort med *Fornøvelser og hånelser*. Selve tematikken i albumet er nok ikke av det sterkeste slaget, men den er samtidig ikke noe man savner. Albumet er gøy, sexy, og rett og slett ekstremt godt gjennomført.

– Sofie Nøklegaard

Albumomslag: Mutual Intentions

BRUIT ≤

– *The Age of Ephemerality*

Det franske post-rock-bandet BRUIT ≤ slapp et helt hinsides bra album i år. Albumet maler et kraftfullt bilde av den dystopiske fremtiden vi beveger oss hodestups inn i. Med en uortodoks blanding av teknologi, klassiske instrumenter og masse deilig støygitar, klarer BRUIT ≤ å danne et lydbilde ulikt noe annet. Løp til Bandcamp og hør dette mesterverket nå; det kommer du ikke til å angre på.

– Emanuel Grevstad

Albumomslag: Pelagic Records

Honningbarna

– *Soft Spot*

Albumet er fylt med politiske kommentarer og generelle refleksjoner rundt livet. Det er organisert kaos og bråk. Nok en gang får Honningbarna oss til å holde kjeft og høre etter, sett bort fra når vi selv skal skrike teksten fra moshpitten. Det er tydelig at bandet setter musikken fremfor alt annet, både live og i studio. Noen av låtene i *Soft Spot* er av det hardeste bandet har kommet med hittil, og det kler dem godt.

– Andrea Fagermoen

Albumomslag: Nye Blanke

Pumpegris

– *Fritids*

«Pils til middag!» brøles det, før det braker løs med vrenngitar, hardingfele og trommer. Pumpegris smelter sammen elementer fra folkemusikk, shoegaze, visepop og vestafrikansk musikk, slik at vi sitter igjen med et variert produkt. Energinivået strekker seg fra rolig balladevugging til livligswing-moshing. Tekstene handler om å være ung, blakk og overveldet, og å fylle tomrommet med øl, fest og fanteri.

– Eirik Opheim

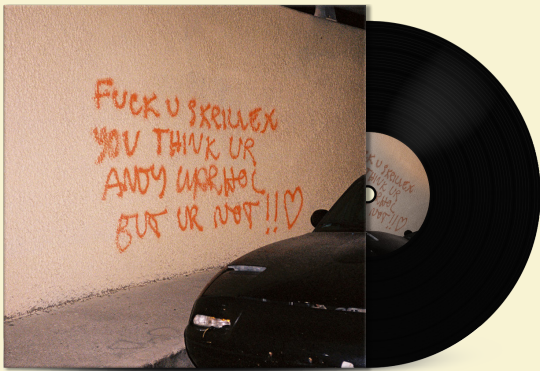
Albumomslag: Pumpegris og Talik Records

Skrillex

– *F*CK U SKRILLEX U THINK UR ANDY WARHOL BUT UR NOT!! <3*

Alle har et forhold til Skrillex, og for mange studenter er han selve lyden av ungdomsårene. Nå er han tilbake med et album som oser av nostalgi. DJ Smokey guider oss gjennom platen som radiovert. Noen låter skriker 2011-Skrillex, mens andre dykker ned i techno-sjangeren. Resultatet er det beste Skrillex har gitt ut.

– Andre Virani

Albumomslag: Owlsa og Atlantic Recording Corporation

KETTAMA

– *Archangel*

Archangel vekker alle følelsene du får fra et ekte rave: håp, glede, eufori, tomhet, og nedtur. Det har harde tromme-breaks, store synter og vakre melodier som smelter sammen i KETTAMAs helt unike sound. DJ-en og produsenten er i ferd med å gjøre rave til populærmusikk, og du blir slukt inn i hans rå verden.

– Atle Nordli

Albumomslag: Steel City Dance Discs

Floating Points

– *Lazarus*

Britiske Samuel Shepherd, bedre kjent som Floating Points, er tilbake med soundtracket til anime-serien Adult Swim, *Lazarus*. Her kombinerer han jazzelementer med elektronika på en måte som føles både spennende, utfordrende og futuristisk. Albumet beveger seg mellom klubbrytmer og et flytende ambient-landskap. Det er ekstremt vakkert produsert og minner om det beste fra hans tidligere utgivelser. Albumet er rett og slett knallbra fra start til slutt.

– Vebjørn Soknes Christie

Albumomslag: Cartoon Network, Milan Records og Sony

Viagra Boys

– *viagr aboys*

Gratis dop, avkutta testikler, forhistoriske myrmennesker, sigaretter til frokost og mora di si Only Fans: Velkommen til det underfundige universet til Viagra Boys. Ulikt svenskene sine tidligere utgivelser, har de her rydda plass til det interne og eksistensielle. Kausalitet, ikke sant? Albumet fanger på mesterlig vis absurdismen sin essens, ved å ta et dypdykk i mentaliteten til det moderne mennesket.

– Sondre Granås

Albumomslag: Shrimptech Enterprises

PinkPantheress

– *Fancy That*

Med et ulovlig bra album har Victoria Beverley Walker brutt ut av debut-album-oppfølger-forbannelsen som vanligvis preger popprinsesser. Med *Fancy That* har hun laget et album som overgår hennes tidligere slagere og bryter henne ut fra soveromspop og garage til triphop og drill. Albumet varer kun tjue minutter og holder deg fengslet i hvert eneste sekund. Det gjør deg hekta på å høre enda mer.

– Emilia Brahim

Albumomslag: Warner Records

Ea Othilde

– *I Will Not Be Like That*

I Will Not Be Like That, debutplaten til Ea Othilde, er et knalltøft album hvor artisten slår ut i full blomst. Skiven er som en dagbok, hvor hver side undersøker ulike aspekter av et forhold, fra gryende forelskelse til sviende anger. Alt blir formidlet på nydelig vis av Eas vare og forsiktige stemme. Det gnistrer av produksjonen, og hvis du er fan av PJ Harvey, Elliott Smith og Radiohead, kommer du til å elske dette albumet.

– Martin Holst Lindheim

Albumomslag: Koke Plate

Hayley Williams

– *Ego Death At A Bachelorette Party*

Med *Ego Death At A Bachelorette Party* har Hayley Williams levert et av årets mest fengslende og velkonstruerte album, både musikalsk og lyrisk. Den beveger seg sømløst mellom alternativ pop, rock og r&b. Williams skyter som vanlig fra hofta og kritiserer både amerikansk politikk, religion og musikkbransjen. Samtidig er albumet sårt, personlig og, som artisten selv, kompromissløst.

– Ellinor Aarberg Wold

Albumomslag: Post Atlantic

Preservation, Gabe ‘Nandez

– *Sortilège*

Sortilège tyder trolldom, og dette samarbeidet er tufta på nettopp dét. Albumet er utruleg! Produksjonen til Preservation er av den ypperste klasse, med alt frå minimale sampele til grandiose og kraftige instrumentale uttrykk, som på «Mondo Cane». Gabe ‘Nandez sin særse «vaksne» rapstil sit som eit skott.

– August Øyehaug Sellevold

Albumomslag: Backwoodz Studioz

Sara Fjeldvær

– *Love and Other Songs*

Sara Fjeldvær fortsetter å vise at hun hører til på øverste hylle av norsk alternativ pop. *Love and Other Songs* leverer den samme solide låtskrivningen og karakteristiske sounden som vi har hørt fra henne tidligere, nå i et landskap som lener seg mer inn i folkrock og country. Med dyktige musikere i ryggen, samt vibrafon, kammerorkester, steelgitar og banjo, har hun laget et album som er like behagelig som det er engasjerende.

– Magne Mølmann Følstad

Albumomslag: Fjordgata Records

Posner

– *thought this might be a good time*

Ti knappe dager inn i året fikk vi servert en ordentlig perle av et album fra den bergenske DJ-en og produsenten Posner. Albumet svinger seg glatt gjennom en rekke sjangere, og alle låtene er ufattelig velproduserte. Ingenting på albumet føles malplassert, selv om det kaster nye lyder og rytmer på deg fra alle kanter. Dette er definitivt et album du må sjekke ut dersom du digger chill elektronisk musikk, men også om du er glad i god musikk generelt.

– Johan Kalvsjøhaugen

Albumomslag: Posner

Hersleb Visekollektiv

– *Våt i pelsen*

Den store motvekta til musikkbransjens forkastelige, kommersielle utvikling har for alvor ankommet scenen. Hersleb Visekollektiv presenterer *Våt i pelsen*, et album som skinner som ei perle i ei dyng med hundebæsj. Med nye motiv smidd inn i hundgamle metaforer, formulerer gjengen fra hovedstaden ei forunderlig og vakker historie. På under en halvtime gir de lytteren flere refleksjoner og innsikter enn det Universal Music sin bande av markedsartister noen gang kan drømme om.

– Sondre Granås

Valkyrien Allstars

– *venter på noen som venter på noen*

Her klarer Valkyrien Allstars virkelig å blande norsk folkemusikk, rock og pop på en sømløs måte. Plutselig befinner du deg i en ny, men kjent, verden – med nydelig gitarspill og tørrvittig tekst som treffer der den skal. Som vanlig byr bandet på et fantastisk godt samspill.

– Hedvig Brunner Lie

Geese

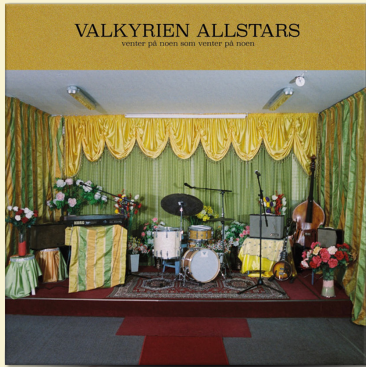
– *Getting Killed*

Geese har velsignet samtlige indie-ører denne høsten. Gruppen, som er basert i New York, var nærmest ukjent frem til utgivelsen av det råsterke albumet *Getting Killed*. Vagrere tekster og lydbilder får du ikke; de er rå og ektefølte. Du blir dratt inn i albumet, omringet av episk lyrikk og svevende vokaler. Kan vi unnsnippe ensomheten eller de komfortable tingene vi omringer oss med for trygghet? Svaret får du ikke i skiva, men du får en sabla god lytteropplevelse!

– Sofie Nøklegaard

Albumomslag: *Dagen er ødelagt*

Albumomslag: *Valkyrien Allstars* og *Supertraditional Records*

Albumomslag: *Partisan Records* og *Play It Again Sam*

Reolô

– *Dystopi Delete*

Med *Dystopi Delete* leverer Reolô et sammensurium av stiler og temaer som de på magisk vis føyer sammen i skjønn harmoni. Med rot i norsk folkemusikk henter den stjernespekkede kvartetten inspirasjon fra Vest-Afrika og Amerika og kler det hele i en rocket drakt. De briljerer tekstlig når de lekent retter et kritisk blikk mot samtiden. Platen byr på groovy langeleik, sårt felespill og dansbare rytmer. Hva mer kan man ønske seg?

– Marie Anne Dam-Nielsen

Albumomslag: *Sheep Chase Records*

Annahstasia

– *Tether*

Dette er det vakraste albumet hittil i år. *Tether* er fylt med fine gitar-arrangement, både akustisk og elektronisk. Dei mange blåseinstrumenta legg eit ekstra lag med magi over det heile. Annahstasia har ei dyp og klingande røyst som treffer deg langt inni sjela, og det hjelper ikkje at tekstene er til å grine av. Albumet er perfekt for ein dag med knekken.

– Erle Aufles

Albumomslag: *drink sum wtr*

Kulturkalender

Selv om eksamen er i gang, finnes det fortsatt mange grunner til å komme seg ut av lesesalen.

ØL-YOGA

Når? 19. november, 17:00

Hvor? Lager 11

Om du er av typen som gjerne tar en øl før det napper i dansefoten, kan det hende at øl-yoga faller deg i smak. Nyt din favorittøl eller annen valgfri drikke, mens du begir deg ut på avslappet yoga. Dette passer for alle, enten du er edru eller øltørst, yogadebutant eller rutinert.

KURS I URBAN DYRKING

Når? 20. november, 17:00

Hvor? Mellomveien 24

Hvis du har grønne fingre, eller ønsker å få det, tilbys det kurs fra lokale ildsjeler og fagfolk innen urban dyrking. Her kan du få svar på alt du skulle lure på om innedyrking og urter. Påmelding gjøres via et skjema i Facebook-arrangementet.

DAGFINN LYNGBØ: FOLK

Når? 21. og 22. november, 19:00

Hvor? Olavshallen

Enten du er av typen kjentfolk, manfolk, kvinnfolk, finansfolk eller influencer, får du gjennomgå i Dagfinn Lyngbøs nye forestilling nettopp kalt «Folk». Et av landets mest folkekjære komikere inviterer til en latterlig aften på Olavshallen.

FILMVISNING: 8 ½

Når? 22. november, 19:00

Hvor? Cinemateket

Denne lørdagskvelden er det visning av Federico Fellinis magnum opus. 8 ½ er for filmkritikere å regne som blant de helligste av graler i filmmediet. Bli med inn i en metafilm om skaperkrise, mellommenneskelige relasjoner og fantasi.

KONSERT: RANDI OLINE

Når? 27. november, 19:00

Hvor? Tyven

Randi Oline har markert seg som en ny og særegen stemme i norsk pop med sine dagboknære tekster og en moderne vri på den norske visetradisjonen. Blant de fleste er hun kanskje kjent for sitt cover av Cezinandos «Kristoffer Robin», men nå slipper hun sitt debutalbum *Jeg vil ikke stå i ro lenger* og gjester på Tyven denne fredagen.

ADVENTSKONSERT

Når? 29. november, 22:00

Hvor? Nidarosdomen

Bli med å markere starten av adventstiden med levende lys og musikk full av julestemning og la kor- og orgelmusikken sørge for et lite pusterom i den ellers så travle eksamensperioden. Konserten markerer 10-års-jubileumet til Nidarosdomens kororgel.

POPUP-LESEAL

Når? 3. desember, 10:00

Hvor? Edgar, Samfundet

Sliter du gang på gang med å finne plass på lesesal eller kafé i eksamensperioden? Frykt ikke! Edgar inviterer nemlig til popup-lesesal. Ta med eget pensum, så fikser Edgar resten: både kaffe, snacks og god stemning. Kanskje er det til og med en lese-pils på slutten av dagen?

VERDENSCUP I LANGRENN OG KOMBINERT

Når? 5.–7. desember, 09:00

Hvor? Granåsen skisenter

Om du fortsatt ikke er helt over ski-VM, byr denne helgen på enda mer skimagi. Ta på din fineste mariusgenser og ta med en Kvikk lunsj for å oppleve verdenseliten gå i Granåsen. Alle får gratis inngang!

JULEBORD MED TERNINGKAST 3

Når? 17. desember, 21:00

Hvor? Byscenen

Martin Lepperød, Jonis Josef og Henrik Farley inviterer til julebord i full Terningkast 3-stil. En aften med julebord slik det bør være, standup, sketsjer, improvisasjon, surr og rør. Ekte julestemning og garantert noe du ikke vil gå glipp av.

KURT NILSENS JULEKONSERT

Når? 18. desember, 18:00

Hvor? Olavshallen

Om ikke denne mannen kan fylle deg med julestemning, er det nok heller ingen andre som kan det. Norges svar på Mariah Carey spikrer juletiden fast på Olavshallen denne kvelden. Det skjer også en konsert klokken 20:30, om man er av den senere typen.

ANDRE JULEDAGSFEST PÅ SAMFUNDET

Når? 26. desember, 21:00

Hvor? Cassa Rossa

For den som fortsatt skulle befinne seg i bartebyen etter at eksamenstiden er ferdig, åpner Studentersamfundet for årets aller siste fest på huset. Alle lokalene på huset åpnes, så her er det noe for enhver. Aldersgrensen er 18 år.

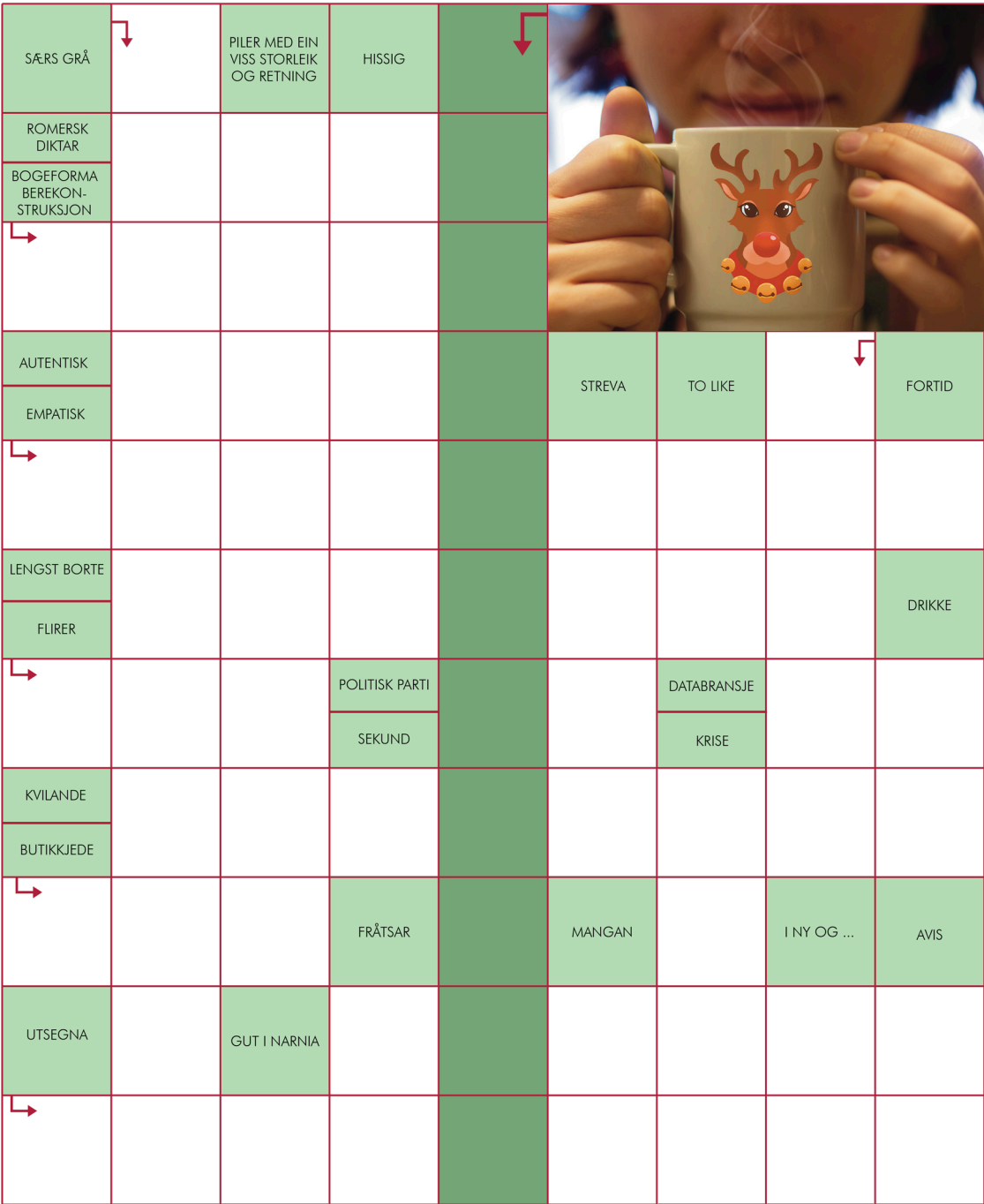
STRIPE

TEKST: Hans Einar Tuhus Fuglum | ILLUSTRASJON: Lara Haugland

NYNORSK
KRYSSORD

TEKST: Kjersti Eline Stuen | FOTO: Ingve Aleksander Hetland | ILLUSTRASJON: Lara Haugland

Forrige utgaves løsningsord var studentenfluen

Send inn løsningsforslaget til avisredaktor@studentmediene.no innen 10.12.2025 og vær mer i trekningen av en flott premie!

BARTEKVISS

KVISSMESTER: Henrik Røren

1.

Hva kalles proteinet som er hovedbestanddelen av hår?
2.

USA sin krigsminister erklærte i høst bart og skjegg som ulovlig for personell i landet sitt forsvar. Hva heter han?
3.

I hvilken hær var det påbydd med bart fra 1860 til 1916?
4.

Hva er navnet på kampanjen som får mange menn til å la barten i november?
5.

I desember skal mange barbere barten igjen. Hvilken produsent står bak høvelen «One blade»?
6.

Hva kaller vi ofte et kor bestående av fire stripe-kledde menn?
7.

Hvilket selskap sto bak populariseringen av de utskiftbare barberbladene vi bruker i dag?
8.

Hvilken tegneseriefigur er kjent for å si «Eat my shorts!»?
9.

Hvilken godt bebarta filosof skreiv verket *Slik talte Zarathustra*?
10.

Diktatorer har ofte bart. Hvilket land, som er en tidligere sovjetrepublikk, kom Josef Stalin fra?
11.

Saddam Hussein kunne og skilte med en solid bart. Hva heter hovedstaden i landet han regjerte i?
12.

Henrik Ibsen valgte bort barten, til tross for å ha anlagt skjegg. Hvilket av hans stykker blir årlig framført på Gålø?
13.

Har Norge hatt en statsminister med regelmessig skjegg eller bart etter annen verdenskrig?
14.

Hva heter nettsida som samler nyttige lenker for NTNU-studenter, slik som timeplaner og Studentweb?
15.

Hvor mange millimeter vokser et gjennomsnittlig bartehår om dagen?
16.

Noen islamske lærde meiner at det er obligatorisk å gro skjegg som muslim. Hva kalles lederen av ei muslimsk menighet?
17.

Til tross for at han representerer Trondheim, har ikke ordføreren i byen anlagt bart. Hva heter han?
18.

En stereotypisk franskmann skal ha alpelue, bart og en bagett i hånda. Hva er det franske ordet for bart?
19.

Karakteren Borat ville ikke ha vært den samme uten barten sin. Hvilket land kommer karakteren fra?
20.

I hvilket land har flest menn anlagt bart?

1. Keratin 2. Pete Hegseth 3. Den britiske hær 4. «Movember» 5. Phillips 6. En barbershop-kvarter 7. Gillette 8. Bart Simpson 9. Friedrich Nietzsche 10. Georgia 11. Bagdad 12. Peer Gynt 13. Nei 14. Instabart 15. 0,5 millimeter 16. Imam 17. Kent Rannum 18. «Moustache» 19. Kasakhstan 20. India

HVILKEN BART FÅR DU?
ILLUSTRASJON: Lara Haugland

0–5 poeng:
HITLERBART

Med unntak av et Charlie Chaplin-kostyme på hal-loween er det ingen grunn til å anlegge denne barten i 2025. Det er rett og slett umulig å stikke under en stol at ei tynn stripe rett under nesa aldri blir det samme som før 1939.

6–10 poeng:
FJORTISBART

Sjøl om det kan være starten på noe stort, bør du vente litt før du viser den fram til verden. Det er kanskje stas å føle seg som en mann, men sorry, gutten min – det ser ikke bra ut! Smør deg med tålmodighet og andefett. Jeg har hørt at det hjelper på veksten.

11–15 poeng:
MOVEMBERBART

Det er alltid rørende at gutta går rundt og ser stygge ut heile november i solidaritet og broderskapets navn. Uansett om du er mer fjortis enn trønder, så er det faktisk tanken som teller i akkurat denne måneden.

16–20 poeng:
TRØNDERBART

Hva er vel mektigere enn en bart som representerer et heilt fylke? Barten din er fyldig, veltrimma og spektakulær. Du har ikke bart bare fordi du ikke gidder barbere deg, men fordi du møter verden med stolthet og trønderpatriotisme.

SPITPOSTEN

Vi legger oss flate.

I denne utgaven av Fitteblekka kan du lese et intervju med verdens, nei Norges, største boyband. Det var ikke gitt at de kom til å stille opp, etter fadesen som var deres forrige opptreden i Storsalen.

De måtte nemlig vente med å levere sin musikk, ettersom **samfundetlederen hadde blitt stilt i mistillit den samme dagen, og en ny leder** skulle velges.

VI VIL UNSJYLLE at dere måtte vente på at historien skulle gå sin gang. Ingen fortjener å finne ut at verden ikke spinner rundt en selv, og spesielt ikke når man er verdens, nei Oslos, største Boyband. Fitteblekka har full forståelse for hvor traumatiserende denne opplevelsen må ha vært for seks 20 år gamle gutter så langt (6 TIMER) hjemmefra.

RIP FITTEBLEKKA

Fitteblekken behøver nytt namn da det ikke lenger passer til den påtroppende redaksjonens østrogennivå.
Nye navneforslag som kan tas opp til vurdering:

- Ballebladet
- Testoaviso
- Pikkposten
- Dagens Næringsliv
- PIRUM** fanboys ukeblad

Er alle som skriver om musikk knarkere?

Registrerer:

... at pizzaforbud på campus
... at men folk kommer jo ikke på linjeforeningsmøtene hvis det ikke er pizza

... at **studentfrivilligheten** træng pizza
... at trondheim er norges beste studentby
... at men ikke uten **pizza**

... at men ærlig begynner lavnøkkel å bli litt lei av pizzabakeren

... at man søkte seg jo ikke til trondheim av faglige grunner
... at man studerer på ntnu pga samf og at det er status å ha gått på ntnu

... at **undervisningen** har ingenting med det å gjøre

... at hva faen er innsida egentlig
... at ikke sjekka siden fadderuka
... at hvormangealbumtrengerduegentligåanmelde
... at **no pizza** no free buss makes Jack a dull boy
... at møllenberg brenner???

... at sjokk
... at er det ikke der Trond Giske bor?

... at Takk for doxing, Nidaros :)

... at pitcher vannspreder over hele mølleberget i eksamensperioden

... at pitch a brannalarm

... at pitch a frossenpizza

... at ryktes at NSO-lederen er god i kviss

... at han frykter Odd Nordstoga

... at sitatsjekk på bilder?

... at Jagland og Epstein sitter i et tre

... at helt normal diplomatisk virksomhet

... at helt nødvendig

... at joggesko i **gul** snø

... at **MØRKETID** en er for mørk

... at **lysetiden er for lys**

... at sug meg rettt bak oppi i ræva

... at dette kommer ikke på eksamen, men

... at i likhet med Bush fremhever Kissinger studentfrivillighetens rolle

... at noen har tatt et grønt Cubus-skjerf

...at

EN JULEVIS(E)

Det er snart jul. Gå å knull. Stor.

Tannhelse på dine premisser

Hos Oris Dental får du som er ung eller student rabattert pris på tannsjekk og behandling!

Studentrabatt hos Oris Dental

Hos oss får du 10 % studentrabatt på tannsjekk og annen behandling.* Rabatten gjelder ved følgende tannklinikker:

Oris Dental Sanden, Oris Dental Leutenhaven, Oris Dental Munkegata, Oris Dental Lykkegården og Oris Dental Sirkus Shopping

*Gjelder ikke spesialistbehandling.

25-28 år og bosatt i Trøndelag?

Da kan du få dekket 75 % av behandlingskostnadene ved våre klinikker. Støtteordningen er i regi av Trøndelag fylkeskommune og omfatter kun nødvendig tannbehandling.

Les mer om ordningen på:
orisdental.no/25-28-ar-trondelag

*Kan ikke kombineres med studentrabatten.

Bestill time
ved å skanne
QR-koden:

